

TYT-AYT

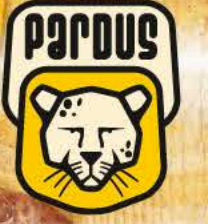
MOBİL VIDEO
ÇÖZÜM
UYGULAMASI

AKILLI
TAHTA
UYUMLU

okulburada.com

uzaktan eğitim
dijital içerik desteği

TYT ve AYT SINAVLARINA İLİŞKİN MEB TARAFINDAN AÇIKLANAN
KONU ve KAZANIMLAR DİKKATE ALINARAK HAZIRLANMIŞTIR.

TARİH

SORU BANKASI

KONU DESTEKLİ TOPLAM
2220 SORU

YAZAR:
İsmail BOYRAZ

MUBA
YAYINLARI

TARİH

**SORU
BANKASI**

 MUBA
YAYINLARI

Dizgi - Grafik

MU BA Yayıncılık Dizgi - Grafik Birimi

Baskı

Koza Yayın Dağıtım A.Ş. • Tel: 0.312 385 91 91
Matbaa Sertifika No: 12385

Öneri ve düşünceler için

info@mubayayinlari.com • 0.312 504 64 41

Yayın ve Dağıtım

MU BA Yayıncılık Ltd. Şti.
Ostim (OSB) Mahallesi 1203. Cadde No: 38/1/2 Yenimahalle - ANKARA
Tel: 0.312 504 64 41 • Faks: 0.312 232 26 69
www.mubayayinlari.com

"Bu kitapta yer alan çıkmış sınav sorularının her hakkı ÖSYM'ye aittir. Hangi amaçla olursa olsun, tamamının veya bir kısmının kopya edilmesi, fotoğrafının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması ya da kullanılması, yayımlanması ÖSYM'nin yazılı izni olmadan yapılamaz. Yayınevimize telif ücreti ödeyerek bu izni almıştır."

ISBN: 978-605-7509-65-9

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın bandrolü ile satılmaktadır.

Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını rica ederiz.

Bu kitabın basım, yayın ve satış hakları **MU BA YAYINCILIK LTD. ŞTİ'**ne aittir. Hangi amaçla olursa olsun, yayınların tamamının veya bir bölümünün, şirketin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğraflarının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması yasaktır.

MU BA bir Murat Yayınları Ltd. Şti. markasıdır.

SUNU

Sevgili Öğrenciler,

Murat Yayınları'nın yıllara dayanan tecrübesinin ve vizyonunun bir sonucu olarak yayın çalışmalarını sürdüren MUBA, ortaokul, lise ve üniversiteye hazırlık yardımcı kaynaklarını öğrencileriyle buluşturmanın kıvancını duymaktadır.

Alanında uzman yayın kadromuz tarafından hazırlanan kitaplarımızda, uygulamada olan sınav dahil test teknikleri dikkate alınarak kapsamlı bir çalışma yürütülmüş, siz değerli öğrencilerimizin hazırlık sürecindeki yükünü hafifletmeyi amaçlayan bir yol izlenmiştir.

MEB'in güncel eğitim programı ve kazanımlarını gözeterek oluşturduğumuz bu yayınımda klasik çoktan seçmeli, örnek çözümlü, kısa cevaplı sorular ve etkinlikler, amaca uygun kısa notlar, sınav odaklı özet bilgiler ve doğrudan sınavı hedefleyen mantık ve muhakeme soruları akılda kalıcı bir yöntemle verilmiştir.

Gireceğiniz tüm sınavlarda başarılar diler, yaşamınızda sağlık ve mutluluklar temenni ederiz.

MU BA YAYINLARI

İÇİNDEKİLER

TARİH SORU BANKASI	SAYFA
GENEL TARİH	1
Tarih Bilimi ve Tarih Öncesi Çağlar	3
İlkçağ Uygarlıkları	11
İslamiyet Öncesi Türk Tarihi	19
İslam Medeniyetinin Doğuşu	29
Türklerin İslamiyet'i Kabulü ve Türk - İslam Devletleri	37
Yerleşme ve Devletleşme Sürecinde Selçuklu Türkiyesi	47
OSMANLI VE AVRUPA TARİHİ	57
Beylikten Devlete Osmanlı Siyaseti (1302 - 1453)	59
Devletleşme Sürecinde Savaşçılar ve Askerler	69
Beylikten Devlete Osmanlı Medeniyeti	75
Dünya Gücü Osmanlı (1453 - 1595)	83
Sultan ve Osmanlı Merkez Teşkilatı	95
Klasik Çağda Osmanlı Toplum Düzeni	101
Değişen Dünya Dengeleri Karşısında Osmanlı Siyaseti (1595-1774)	109
Değişim Çağında Avrupa ve Osmanlı	117
Uluslararası İlişkilerde Denge Stratejisi (1774 - 1914)	129
Devrimler Çağında Değişen Devlet - Toplum İlişkileri	143
Sermaye ve Emek	165
XIX ve XX. Yüzyılda Değişen Günlük Hayat	171
T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	175
Mustafa Kemal'in Hayatı	177
XX. Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti ve Dünya (II. Meşrutiyet, Trablusgarp ve Balkan Savaşları)	183
XX. Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti ve Dünya (I. Dünya Savaşı)	191
XX. Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti ve Dünya (Mondros Anlaşması)	197
İşgallerin Başlaması ve Millî Mücadeleye Hazırlık	203
Millî Mücadele (Büyük Millet Meclisinin Açılması 23 Nisan 1920)	217
Millî Mücadelede Cepheler	223
Mudanya'dan Lozan'a	231
Atatürkçülük ve Türk İnkılabı (Atatürk İlkeleri)	235
Atatürkçülük ve Türk İnkılabı (Siyasal Alanda İnkılaplar)	241
Atatürkçülük ve Türk İnkılabı (Hukuk, Eğitim, Sosyal ve Ekonomik Alanda İnkılaplar)	245
İki Savaş Arası Dönemde Türkiye ve Dünya (İç Politikadaki Gelişmeler)	253
İki Savaş Arası Dönemde Türkiye ve Dünya (Dış Politikadaki Gelişmeler)	255
II. Dünya Savaşı Sürecinde Türkiye ve Dünya	261
II. Dünya Savaşı Sonrasında Türkiye ve Dünya	265
Toplumsal Devrim Çağında Dünya ve Türkiye	269
XXI. Yüzyılın Eşiğinde Türkiye ve Dünya	273
ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ	277
İki Küresel Savaş Arasında Dünya	279
II. Dünya Savaşı	283
Soğuk Savaş Dönemi	287
Yumuşama Dönemi ve Sonrası	291
Küreseleşen Dünya	295

ÖRNEKLER GENEL TARİH

Tarih Bilimi ve Tarih Öncesi Çağlar

İlk Çağ Uygarlıkları

İslamiyet Öncesi Türk Tarihi

İslam Medeniyetinin Doğuşu

Türklerin İslamiyet'i Kabulü ve Türk - İslam Devletleri

Yerleşme ve Devletleşme Sürecinde Selçuklu Türkiyesi

TEST • 1

- Tarih bilimi araştırma ve öğrenmeyi kolaylaştırmak için nasıl bir yöntem kullanmıştır?**
 - Karşılaştırma yapmıştır.
 - Sınıflandırma yapmıştır.
 - Kesin yargılarda bulunmuştur.
 - Olayları günümüzün değer yargıları ile incelemiştir.
 - Sadece evrensel olayları incelemiştir.
- Anadolu'da tarih öncesi döneme ait ilk insan izleri aşağıdaki hangi merkezde bulunmuştur?**
 - Hacılar
 - Yarımburgaz Mağarası
 - Çatalhöyük
 - Kültepe
 - Hattuş
- Aşağıdaki sınıflandırmalardan hangisi zamana göre sınıflandırma değildir?**
 - Lale Devri
 - Osmanlı Kuruluş Dönemi
 - Osmanlı siyasi olayları
 - Tanzimat Dönemi
 - II. Mahmut Dönemi
- Tarihsel verilerin zamana, mekana ve konuya göre bölümlere ayrılarak düzenlenmesine ---- denir.**
Boş bırakılan yere, aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?
 - Tahlil
 - Tenkit
 - Tasnif
 - Tarama
 - Terkip
- Tarihe yardımcı bilimlerden eski paraları inceleyen nümizmatik ile bir toplumun aşağıdaki etkinliklerinden hangisi hakkında yargıya varılamaz?**
 - Ekonomi
 - Siyasi
 - Zanaat
 - Askeri
 - Kültürel

- Aşağıda verilenlerden hangisi zamana göre sınıflandırma değildir?**
 - Fetret Devri
 - Yakınçağ
 - III. Selim Devri
 - XX. yüzyıl Avrupa Tarihi
 - Tıp Tarihi
- Tarihe yardımcı bilimlerden filolojinin ilgi alanı aşağıdakilerden hangisidir?**
 - Olayların gerçekleşme zamanı
 - Eski mezarlar
 - İnsan topluluklarının dilleri
 - Toplumların gelenek-görenekleri
 - Eski yazılar
- Aşağıda verilenlerden hangisini işlemek için ateşe ihtiyaç duyulmaz?**
 - Altın
 - Gümüş
 - Obsidyen Taş
 - Bakır
 - Demir
- Bir olayın tarihi olay sayılabilmesi için aşağıdakilerden hangisi zorunlu değildir?**
 - Geçmişe ait olması
 - Sebep-sonuç ilişkisine dayanması
 - Belgelerle açıklanması
 - Evrensel nitelikte olması
 - Yerinin ve zamanının bilinmesi
- Kalkolitik Çağ'da avcılık önemini kaybederken tarımsal faaliyetin önemi artmış, bakır işlenmeye ve çok sert olan çakmak taşından aletler yapılmaya başlanmıştır.**
Buna göre, aşağıdakilerden hangisi söylenemez?
 - El becerisi gelişmiştir.
 - Yönetim biçimleri değişmiştir.
 - Yerleşik yaşam tarzı pekişmiştir.
 - Üretim yapılmıştır.
 - İhtiyaçların karşılanmasında madenden de yararlanılmıştır.

ÖĞRENİYORUZ-UYGULUYORUZ

ÇIKMIŞ SORU

Bir tarihî olayın geçtiği döneme ait her çeşit bulgu ve belgelere birinci el kaynak denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti'nde Lale Devri ile ilgili birinci el kaynaklardan biri olamaz?

- Ahmet Refik Altınay'ın Lale Devri isimli eseri
- Nevşehirli Damat İbrahim Paşa'nın Evkâfı Muhasebe Defteri
- Yirmisekiz Mehmet Çelebi'nin Paris Sefaretnamesi
- Sultan III. Ahmet Dönemi'ne ait fermanlar
- Nedim'in Divan'ı

LYS - 2014

ÇÖZÜM

"Bir tarihi olayın geçtiği döneme ait her çeşit bulgu ve belgelere birinci el kaynak denir."

Soru kökündeki açıklamadan da anlaşılacağı üzere bir eserin birinci el kaynak olabilmesi için o döneme ait olması gerekir. Lale Devri XVIII. yüzyıla tekabül etmektedir. Oysa A seçeneğinde verilen Ahmet Refik Altınay Lale Devri adlı eserini XX. yüzyılda yazmıştır.

Doğru Cevap A

ÖĞRENİYORUZ-UYGULUYORUZ

ÇIKMIŞ SORU

İnsan topluluklarını ve toplumlar arasında geçmişte meydana gelen olayları, yer göstererek inceleyen ve bu olaylar arasında neden - sonuç ilişkilerini kaynaklara dayanarak araştıran bilim dalına "Tarih" denir.

Bu tanımda Tarih Biliminin hangi özelliği yoktur?

- A) Eski devirleri aydınlatması
B) Kronolojiye yer vermesi
C) Olayların analizini yapması
D) Belgelerden yararlanması
E) Olayların geçtiği yeri belirtmesi

ÖYS - 1992

ÇÖZÜM

Soru kökünde tarih biliminin tanımında olayların ne zaman yaşandıkları yani kronolojiye yer verme gibi önemli bir özellik verilmemiştir.

Doğru Cevap B

11. Aşağıdakilerin hangisi bilgi birikiminin aktarılmasını ve kültürel etkileşimin hızlanmasını sağlamıştır?
- A) Yazının icadı
B) Madenden araç-gereç yapılması
C) Savaş teknolojisinin hızlanması
D) İklim değişiklikleri
E) İmparatorlukların kurulması
12. Aşağıda verilenlerden hangisi yeni bir çağın başlamasına neden olan olay olarak kabul edilmektedir?
- A) Sanayi Devrimi B) Fransız Devrimi
C) I. Dünya Savaşı D) Kurtuluş Savaşı
E) Körfez Savaşı
13. Eski bir yerleşim yerinde yapılan kazılar sonucu ortaya çıkarılan aşağıdaki buluntulardan hangisi, tarih öncesine ait değildir?
- A) Taş anıtlar B) Bakır kaplar
C) Tekerlekler D) Mühürler
E) Mağara resimleri
14. Tarih çağlarında meydana gelen bir olayın araştırılmasında aşağıdaki belgelerden hangisi daha doğru bilgilere ulaşılmasını sağlar?
- A) Süs eşyalar
B) Sanat eserleri
C) Mezarlardan çıkan aletler
D) Yazılı belgeler
E) Hayvan ve insan kemikleri
15. İnsanların doğa karşısındaki tüketici konumları aşağıdaki tarih öncesi dönemlerin hangisinde üretici konuma dönüştüğü savunulabilir?
- A) Kabataş B) Cilalı Taş C) Demir
D) Bakır E) Yontma Taş
16. Aşağıda verilen kaynaklardan hangisi yazılı kaynaklar arasında gösterilemez?
- A) Menkıbeler B) Gazeteler
C) Tuğralar D) Dergiler
E) Mühürler
17. Bir tarih araştırması yapılırken izlenen yol, aşağıdakilerden hangisi olamaz?
- A) Kesin hükümlerde bulunmak
B) Kaynak aramak
C) Buluntuları sınıflandırmak
D) Belgeleri çözümlenmek
E) Kaynaklardan elde edilen bilgilerin doğruluğunu kanıtlamak
18. I. Tarımsal üretimin başlaması
II. Madenlerin işlenmesi
III. Toplumsal iş bölümünün başlaması
- Yukarıda verilenlerden hangisi Cilalı Taş Çağı'nın özellikleri arasında yer almaz?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III
19. Aşağıdaki sınıflandırmalardan hangisi mekâna göre sınıflandırma değildir?
- A) Asya Tarihi B) Mısır Tarihi
C) Anadolu Tarihi D) Avrupa Tarihi
E) İlkçağ Tarihi
20. Aşağıda verilen tarihe yardımcı bilim dalları ve araştırdıkları konular eşleştirmesinden hangisi yanlıştır?
- A) Kronoloji: Tarihsel olayların zamanını belirler ve tarihsel olayları sıraya koyar.
B) Antropoloji: Dilleri inceleyerek insanlık tarihinin aydınlatılmasına hizmet eder.
C) Paleografya: Eski toplumlara ait yazıları inceler.
D) Nümizmatik: Paraların gelişimini ve ekonomik faaliyetlere katkılarını inceler.
E) Etnografya: İnsan topluluklarının örf, adet, gelenek ve göreneklerini inceler.

TEST • 2

1. "Tarih Öncesi Devirler'in en eskisi ve insan soyunun çocukluk çağı" olarak adlandırılan dönem aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Paleolitik B) Mezolitik
C) Neolitik D) Kalkolitik
E) Tunç Devri
2. **Tanım:** Tarih, geçmişte yaşamış insan topluluklarının her türlü faaliyetlerini yer ve zaman göstererek, neden-sonuç ilişkisi içerisinde, belgelere dayanarak inceleyen bir bilimdir.
Durum: XIII. yüzyılın ikinci yarısında Anadolu'da; Anadolu Selçuklu Devleti yıkılma sürecine girmiş ve Moğol baskısında kaçan Türkmenler Batı Anadolu'da beylikler kurmuşlardır
Tanımda yer alan unsurlardan hangisine durumda değinilmemiştir?
- A) Zaman
B) Yer
C) Belge
D) İnsanlar arasındaki ilişkiler
E) Neden-sonuç
3. **Maden Çağları'na geçildiğinde ilk kez yaygın olarak kullanılan maden aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Bakır B) Tunç C) Demir
D) Kalay E) Krom
4. **Bir tarihçi,** "Hiçbir kuşak bir önceki kuşağı, tarih de kendisini, kesinlikle tekrarlamaz." **derken, tarihsel olayların hangi özelliğini vurgulamıştır?**
- A) Aynı şart ve koşulların yaratılamayacağını
B) Olayların oluştuğu şartların göz önüne alınmasını
C) Belgelere dayanmasını
D) Tarih biliminin toplumsal olmasını
E) Tarihsel olaylar arasında neden-sonuç ilişkisini

5. **Aşağıdakilerin hangisi, Cilalı Taş Çağı'na (Neolitik) ait bir özellik değildir?**
- A) Hayvanlar evcilleştirilmiştir.
B) Yerleşik hayata geçilmiştir.
C) Seramikten eşyalar yapılmıştır.
D) Madeni para kullanılmıştır.
E) Tarımsal üretime geçilmiştir.
6. Yontma Taş Çağı'nın sonlarında insanlar ateşi kullanmaya başladılar. Cilalı Taş Çağı'nda ise tarım yapılarak yerleşik yaşama geçildi ve hayvanlar evcilleştirildi.
Bu bilgiye dayanarak, aşağıdaki yargılardan hangisine varılabilir?
- A) Avcılık ve toplayıcılık en önemli geçim kaynağıdır.
B) İnsanlar mağaralarda yaşamaktadır.
C) Ok ve yay kullanılmıştır.
D) İnsanların yaşamı zaman içerisinde değişmeye başlamıştır.
E) Yazı kullanılmaya başlanmıştır.
7. Tarih bilimi, geçmişte yaşanan olayları incelediği için belgelere ihtiyaç duyar. Yeni belgelerin bulunması tarihi bilgilerde değişikliğe yol açar.
Buna göre,
- I. Belgeler sayesinde elde edilen sonuçlar hiçbir zaman değişmez.
II. Tarihi olaylar belgelere dayanarak açıklanır.
III. Tarih biliminin kesin yasa ve kuralları yoktur.
yargılarından hangilerine ulaşılabılır?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III
8. **Tarihi olayları kaynaklara dayalı olarak araştıran, olayların gelişimi, yeri, zamanı, sebep ve sonuçları ve konular arasındaki ilişkileri bir bütün olarak değerlendiren tarih yazım tarzı aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Genel Tarih B) Hikâyeci Tarih
C) Ulusal Tarih D) Öğretici Tarihi
E) Araştırmacı Tarih

ÖĞRENİYORUZ-UYGULUYORUZ

ÇIKMIŞ SORU

Herodotos'tan önce tarihi olayların oluşuna ilişkin bir takım listeler, kronolojik cetvelleri ve yıllıklar düzenlenmiş olduğu halde, tarih biliminin öncüsü olarak Herodotos gösterilmektedir.

Herodotos'un tarih biliminin öncüsü olarak kabul edilmesinde, aşağıdakilerden en çok hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Araştırarak ve yansız olmaya çalışarak yazması
B) Pek çok tarihi olayı bizzat yaşamış olması
C) Tarihi olayların kimler arasında ve ne zaman olduğunu belirtmesi
D) Tarihi olayları kronolojik sıraya göre vermesi
E) Olayların geçtiği yerleri gezip görmesi

ÖSS - 2000

ÇÖZÜM

Antik Yunan tarihçisi olan ve tarih yazıcılığının ilk adımı olan hikâyeci tarih yazıcılığının öncüsü olarak kabul edilen Herodotos'un tarih biliminin öncüsü olarak kabul edilmesinde olayları araştırmak ve tarafsız olmaya çalışarak aktarması belirleyici rol oynar.

Doğru Cevap A

ÖĞRENİYORUZ-UYGULUYORUZ

ÇIKMIŞ SORU

Aşağıdakilerden hangisi tarihi olayların araştırılmasında başvurulan yollardan biri olamaz?

- A) Kronoloji ve coğrafyadan yararlanma
B) Kaynak taraması yapma
C) Buluntuları inceleme
D) Deney yapma
E) Olaylar arasında ilişki kurma

ÖSS - 1988

çözüm

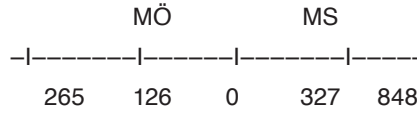
Tarih bilimi geçmişte yaşanmış bir daha yaşanması (tekrarlanması) mümkün olmayan olayları araştırdığı için deney metodunu kullanamaz.

Doğru Cevap A

9. Tarih bilimini pozitif bilimlerden ayıran temel fark aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Olayın geçtiği zamanın koşullarını değerlendirmesi
B) Neden-sonuç ilişkisine dayanması
C) Deney ve gözlem yöntemlerinin kullanılmaması
D) Araştırmalarda değişik kaynaklardan yararlanılması
E) Diğer yardımcı bilimlerden yararlanılması

10.

Yukarıdaki verilere göre:

- I. MÖ 265 yılı MÖ 3. Yüzyıla aittir.
II. MÖ 126 yılı ile MS. 327 yılı arasında 453 yıl vardır.
III. MS 848 yılı MS 8. Yüzyıla aittir.
IV. MÖ 126 yılı ile MS 327 yılı arasında 350 yıl vardır.

yargılarından hangilerine varılamaz?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

11. Tarih Öncesi Devirlerde,

- İnsanların tarım ürünlerini saklamak amacıyla topraktan seramik kaplar yapması,
- Hayvanların evcilleştirilmesi

durumları dikkate alınırsa, Tarih Öncesi insanları ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Ateşi kullandığına
B) Tarım ürünlerini depoladıklarına
C) Ticari faaliyet içinde olduklarına
D) Doğaya egemen olmaya başladıklarına
E) Yaşam biçimlerinin değiştiğine

12.

- I. Tarihin en kapsamlı sınıflandırılması zamanına göre yapılan sınıflandırmadır.
II. Tarihi olaya en yakın ya da bu olayı belgeleyen kaynaklara ana kaynak denir.
III. Ana kaynaktan yararlanarak yazılan eserlere ikinci el kaynak denir.
IV. Tarihi olayların özelliği tekrarlanabilirliğidir.
V. Tarihi olaylar süreklidir, kesintisiz şekilde devam eder.

Tarih biliminin yöntemi ile ilgili yukarıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

13.

Yontma Taş Çağı insanı, ilkel bir şekilde mağara ve ağaç kovuklarında yaşayıp besinlerini avcılık ve toplayıcılıkla sağlamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu dönem hakkında bilgi edinilen kaynaklar arasında gösterilemez?

- A) Mağara resimleri
B) Taştan yapılmış araçlar
C) Kesici aletler
D) Tarım araçları
E) İnsan ve hayvan kemikleri

14.

Aynı zaman dilimi içinde yaşanmasına rağmen,

- Anadolu'da yapılan kazıda topraktan yapılmış eşyalara,
- Mezopotamya'da yapılan kazıda ise madeni eşyalara rastlanmıştır.

Bu bilgiye dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Tarih öncesi uygarlıklarda ticaret gelişmiştir.
B) Uygarlıklar birbirini etkilemiştir.
C) Mezopotamya'da daha ileri bir uygarlık kurulmuştur.
D) Anadolu uygarlığı özgün bir uygarlıktır.
E) Uygarlıkların oluşumunda ulaşımın etkisi yoktur.

ÇIKMIŞ SORU

Tarihi çağlara ayırmanın amacı aşağıdakilerden hangisiyle açıklanır?

- A) Tarihe yardımcı bilimlerden yararlanılmasını sağlamakla
B) İktisadi faaliyetlerin gelişimini kontrol etmekle
C) Olayları sınıflandırarak öğrenimini kolaylaştırmakla
D) Dönemin koşullarını yargılamakla
E) Toplumların coğrafi koşullarını belirlemekle

ÖYS - 1993

Çözüm

Tarih, geçmişten günümüze kesintisiz yaşanan süreçtir. Konusu da yüzbinlerce yılın ve bu uzun süreçte yaşanan olaylardır. Bu kadar uzun ve karmaşık sürecin araştırılmasını ve öğrenilmesini kolaylaştırma ihtiyacı tarihçilerin bu süreci çağlara (zamana), konuya ve mekana göre, sınıflandırmalarına yol açtı.

Doğru Cevap C

TEST • 3

1. Tarihsel gelişimde hayatın büyük ölçüde değişmesine neden olan buluşlardan biri de paradır.

Aşağıdakilerden hangisi paranın kullanımının bir sonucu değildir?

- A) Ticaretin başlamasına neden olması
B) Ekonomiye canlılık getirmesi
C) Değiş tokuşa dayalı ticareti azaltması
D) Malların satışını kolaylaştırması
E) Tüccar sınıfının güç kazanması

2. İnsan topluluklarının doğanın egemenliğinden kurtulup, kendi yaşamlarını sürdürebilecek duruma, yani üretici duruma gelmeleri aşağıdaki çağların hangisinde gerçekleşmiştir?

- A) Neolitik Çağ B) Paleolitik Çağ
C) Kalkolitik Çağ D) Ortaçağ
E) İlkçağ

3. Bir olayın sonucu, daha sonraki bir olayın nedenini oluşturur.

Aşağıdakilerin hangisinde böyle bir ilişki yoktur?

- A) Kavimler Göçü – Batı Roma İmparatorluğu'nun yıkılması
B) Haçlı Seferleri – Pusula, barut ve matbaanın Avrupa'ya geçmesi
C) Coğrafi keşifler – Dünya'da ilk sömürgecilik hareketlerinin başlaması
D) Fransız Devrimi – İmparatorlukların parçalanması
E) I. Dünya Savaşı – Anadolu'nun işgal edilmesi

4. Tarih, insanlığın gelişim sürecini inceleyen ve toplum hayatı ile ilgilenen bir sosyal bilimdir. Bu nedenle oluşumunda insanın yer almadığı olaylar tarihin konusu olamaz.

Bu tanıma göre aşağıdaki olaylardan hangisi tarihin konusu olamaz?

- A) Yazının bulunması
B) Doğal afetlerin oluş şekli
C) Yerleşik hayata geçiş
D) Kavimler Göçü
E) Savaşlar

5. Dünya'nın Güneşin etrafındaki bir dönüş süresine güneş yılı denir.

Bu durumun tespit edilmesi aşağıdakilerden hangisinin ortaya çıkmasını sağlamıştır?

- A) Miladi takvimin B) Yazının
C) Geometrinin D) Matematiğin
E) Tarih biliminin

6. Alishar'da yapılan kazılar sonucunda kerpiç evlere, altın, gümüş ve kurşundan yapılmış eşyalara rastlanmış; hayvanların evcilleştirildiği, tarımın yapıldığı ve dini inançların geliştiği anlaşılmıştır.

Buna göre, Alishar'da yaşayan insanlar hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Madeni kullanmayı bildikleri
B) Ateşi kullandıkları
C) Toprağı işleyebildikleri
D) Tek tanrı inancının geliştiği
E) Yerleşik yaşama geçtiği

7. I. Yer ve zaman belirtmesi
II. Neden–sonuç ilişkisi kurulması
III. Yazılı olan belgelerin kullanılması
IV. Geçmiş zaman hakkında yorum yapılması
V. Uzmanların görüşlerine başvurulması

Yukarıda verilenlerden hangisi Tarih biliminin doğru bilgi elde etmede kullandığı etkili yöntemdir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Tarih öncesi çağlara bakıldığında her çağın bir önceki çağdan daha kısa yaşandığı görülmüştür.

Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Madenlerin dayanıklılık ve sertliğinin farklı olması
B) Önceki bilgilerden yararlanılması
C) Yazının kullanılması
D) İklim koşullarının değişmesi
E) Kullanılan araç ve gereçlerin aynı olması

ÖĞRENİYORUZ-UYGULUYORUZ

ÇIKMIŞ SORU

Kayseri yakınlarındaki Kültepe'de yapılan kazılarda, Asurlu tüccarlara ait karum adı verilen bir pazar yeri ve çivi yazısıyla yazılmış ticari ve hukuki içerikli kil tabletler bulunmuştur.

Tarih biliminde bu bilgilere,

- I. paleografi,
- II. arkeoloji,
- III. antropoloji

bilimlerinin hangilerinden yararlanılarak ulaşıldığı savunulabilir?

- A) Yalnız III B) Yalnız I
C) I, II ve III D) I ve II
E) Yalnız II

YGS - 2011

ÇÖZÜM

Kayseri yakınlarındaki Kültepe adlı tarihi çevrede kazı çalışması yapılması arkeoloji, bu çalışmaların sonucunda ulaşılan tabletlerin çözümlenebilmesi de paleografya bilim dallarından yararlanıldığının göstergesidir.

Doğru Cevap D

9. Tarihsel olaylar arasındaki neden-sonuç ilişkisini ortaya çıkarmak için öncelikle aşağıdakilerden hangisi dikkate alınmalıdır?

- A) Olayların nedenleri arasındaki benzerlik
B) Bir olayın nedeninin önceki olayın sonuçları arasında olması
C) Olayların aynı bölgede yaşanıp yaşanmadığına
D) Olayların geçtiği zamanın koşulları
E) Olaylara kimlerin katkıda bulunduğu

10. Bir bölgede yapılan arkeolojik kazılarda, ev kalıntıları, çanak-çömlek parçaları, oraklar, el değirmenleri, dokuma tezgâhları ve hayvan köşümleri bulunmuştur.

Bu buluntulara bağlı olarak araştırılan dönem için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tarih devirlerine geçildiği
B) Tarımsal üretimin olduğu
C) Ateşin kullanıldığı
D) Hayvanlardan yararlandığı
E) Yerleşik yaşamın olduğu

11. Tarihin mitolojiden ayrılarak bir bilim kimliği kazanması eski Yunan'da Herodot'la başlar. Herodot, tanrıların savaşlarını değil Pers Savaşları'nı yazmıştır.

Bu bilgilere bakılarak tarihe bilim olma özelliğini kazandıran olgu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Olabilecek olayları konu edinmesi
B) Olayların tarihini belirtmesi
C) Yaşanmış olayları belgelere dayandırması
D) Günümüzün koşullarını göz önünde tutması
E) Geleceğe ışık tutması

12. Tarih öncesi çağlarda,

- I. köylerin oluşturulması,
- II. toplayıcılık yapılması,
- III. madenlerin işlenmesi

gelişmelerinden hangileri insanların doğaya egemen olmaya çalıştığını kanıtlar?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

13. Tarihi olaylar incelenirken insanların bıraktıkları her türlü araç, gereç veya yazılı belgelere başvurulur. Ancak deney veya gözlem yöntemlerinden yararlanılamaz.

Bu durum tarih biliminin hangi özelliğinden kaynaklanmaktadır?

- A) Toplumların farklı coğrafyalarda yaşama-
larından
B) Uzun bir zamanı kapsamasından
C) Uygarlıkların farklı özelliklerinin olmasın-
dan
D) Yaşanmış olayları incelemesinden
E) İncelenen konuların yoğun olmasından

14. I. Mesleklerin oluşması
II. Ticaretin başlaması
III. Çanak-çömlek yapılması

Tarih öncesi dönemlerde yaşanan bu gelişmelerden hangileri "insanların kendi gereksinimlerinden daha fazla mal ürettiklerini" gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I,II ve III

15. Tarih öncesi dönemin başlangıcındaki aletler basit ve hemen hemen aynı biçimdeyken, ilk çağ'dan itibaren çeşitlenip, daha ayrıntılı hale getirilmiştir.

Araç gereçlerde değişikliğe gidilmesinde aşağıdakilerden hangisinin bir etkisi olmamıştır?

- A) Geçmişten taşınan kültürel birikimlerin
B) Toplumda iş bölümünün ortaya çıkmasının
C) Kullanılan aletlerin ihtiyacı karşılamamasının
D) Toplayıcılık yapmalarının
E) Toplulukların birbirlerini etkilemesinin

TEST • 4

1. Hiçbir kuşak bir önceki kuşağı, tarihi olaylar da kendisini tekrar etmez.
Yukarıdaki yargı ile aşağıdakilerden hangisi vurgulanmak istenmiştir?
- A) Olayların olduğu dönemin gözüne alınması gerektiği
B) Olayların tekrar yaşanamayacağı
C) Olayların kaynaklara dayandırılması zorunluluğu
D) Olayların yer ve zamanının bilinmesi gerektiği
E) Tarihi olayların neden-sonuç ilişkisine göre değerlendirilmesi zorunluluğu
2. **Tarih öncesi çağlarda,**
I. toplayıcılık ve avcılık yapılması,
II. tarımın yapılmaya başlanması,
III. ticaretin gelişmesi
gelişmelerinden hangileri üretici yaşama geçildiğini gösterir?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III
3. **Anadolu'da tarih çağlarının Mezopotamya'dan daha geç başladığına, aşağıdakilerden hangisi kanıt oluşturur?**
- A) Yerleşik yaşama geç geçilmesi
B) Toplayıcı toplum olması
C) Tarımın daha geç yapılması
D) Yazının daha geç kullanılması
E) Madenlerin daha geç kullanılması
4. **Tarih öncesi çağların sırasıyla yaşanmış olduğu saptanan bir bölgede yapılan kazıda ilk ve son ele geçen kalıntı aşağıdakilerden hangisi olmalıdır?**
- A) Taş – maden B) Toprak – maden
C) Taş – toprak D) Maden – taş
E) Maden – toprak

5. **Aşağıdakilerden hangisi Mezolitik Çağ'ının özelliklerinden biri değildir?**
- A) Mağara duvarlarına resimler yapılması
B) Avcılık yapılması
C) Tarımsal üretime geçilmesi
D) Taş ve kemikten araçlar yapılması
E) Göçebe ve tüketici toplumun olması
6. Tarihçiler araştırma yaparken yararlandıkları kaynaklara dikkat etmelidir. Bu anlamda hatıratlar pek güvenilmeyen kaynaklardır. Hatıratlarda yazarlar daha çok kişisel düşüncelerini ön plana çıkarırlar.
Buna göre tarih biliminin aşağıda verilen özelliklerinden hangisinin önemi üzerinde durulmuştur?
- A) Objektif olunması
B) Geçmiş olayların incelenmesi
C) Diğer bilimlerden yararlanması
D) Neden-sonuç ilişkisi kurulması
E) Toplumsal olayları incelemesi
7. Tarihsel geçmiş, tarih öncesi ve tarih çağları olarak ikiye ayrılır.
Bu ayrımın yapılmasında aşağıdakilerden hangisi temel alınmaktadır?
- A) Tarımın başlaması
B) Yerleşik yaşama geçilmesi
C) Yazının kullanılması
D) Ticaretin başlaması
E) Kanunların yapılması
8. **Aşağıdakilerden hangisi günümüze en uzak tarihtir?**
- A) MÖ 500 B) MÖ 1280 C) MÖ 30
D) MS 1453 E) MS 476
9. **Tarihsel bir olayın doğruluğunun ispatlanmasında,**
I. deney ve gözleme yer verme,
II. belgelere dayanma,
III. olayın olduğu dönemin koşullarını dikkate alma
yöntemlerinden hangileri kullanılmaz?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

ÖĞRENİYORUZ-UYGULUYORUZ

ÇIKMIŞ SORU

Tarihte sürekli görülen hiçbir şey değişikliğin etkisinden kurtulamaz. Ne kadar birdenbire ve şiddetli olursa olsun hiçbir değişiklik de dün ile bugün arasındaki sürekliliği bozamaz.

Yalnız bu görüşe dayanarak,

- I. Tarih kanıtlayabildiği olayları anlatır.
II. Tarihte hiçbir olay aynen tekrarlanmaz.
III. Tarihi bir olay, kendinden sonraki tarihi olayı etkiler.

Yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) II ve III

ÖSS - 2007

ÇÖZÜM

“Tarihte, sürekli görülen hiçbir şey değişikliğin etkisinden kurtulamaz. Hiçbir değişiklikte dün ile bugün arasındaki sürekliliği bozamaz.” sözü, tarihte hiçbir şeyin aynen tekrarlanamayacağı, olaylar arasında da neden-sonuç ilişkisinin olduğu yargılarını destekler.

Doğru Cevap E

ÖĞRENİYORUZ-UYGULUYORUZ

ÇIKMIŞ SORU

Tarihe yardımcı bilimlerden "Kronoloji'nin" ilgi alanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsan topluluklarının dilleri
- B) Eski paralar ve bunlar üzerindeki damgaların anlamları
- C) Eski yazılar
- D) Toplumların gelenek ve görenekleri
- E) Olayların gerçekleşme zamanı

ÖYS - 1991

çözüm

Kronoloji zaman bilimidir. Olayların gerçekleşme zamanını bildirir.

Doğru Cevap E

10. Yerleşik hayatın başlaması ve uygarlığın gelişebilmesi için öncelikle aşağıdaki hangi koşulun olması gerekir?
- A) Maden kaynaklarının zengin olması
 - B) Ticaretin gelişmesi
 - C) Savunabilecek bir yerin olması
 - D) İklim ve coğrafi koşulların elverişli olması
 - E) Önemli uygarlık merkezlerine yakın olması
11. Tarih öncesi çağlarda yaşayan insanların her türlü ilişkileri hakkında kesin ve net bilgi edinilememesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Toplayıcı ve avcı olarak yaşamaları
 - B) Ticaretin gelişmemiş olması
 - C) Yazılı belgenin olmaması
 - D) Uygarlığın savaşlarla yok edilmesi
 - E) Yerleşik yaşama geçilmemesi
12. Tarih öncesi devirler ile tarih devirlerinin çağlara bölünmesinde, insanların yaşamını etkileyen çok önemli gelişmeler ve olaylar temel alınmıştır. Aşağıdakilerden hangisi bu olaylardan biri değildir?
- A) Yazının bulunması
 - B) Kavimler göçü
 - C) İstanbul'un fethi
 - D) Fransız Devrimi
 - E) Osmanlı Devleti'nin kurulması
13. Bir olayın tarih biliminin konusu olabilmesi için aşağıdaki koşullardan hangisi arınmaz?
- A) Olayın milattan sonra yaşanması
 - B) Toplumu etkilemesi
 - C) İnsanların meydana getirdiği bir olay olması
 - D) İnsanların yaşamını etkilemiş olması
 - E) Belgelerle kanıtlanması
14. İnsanların yerleşik yaşama geçmesinde aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?
- A) Devletlerin askeri gücü
 - B) Devletlerin nüfusu
 - C) Bölgenin coğrafi özellikleri
 - D) Madenlerin kullanılması
 - E) Ticaretin gelişmesi
15. Tarihin tüm konuları insanların toplumsal etkinliklerinden meydana gelmiştir. Buna göre aşağıdakilerden hangisi tarihin konusu olamaz?
- A) Savaşlar
 - B) Ekonomik ilişkiler
 - C) Dinsel faaliyetler
 - D) Jeolojik hareketler oluşumu
 - E) Antlaşmalar
16. Tarihi çağlara ayırmanın amacı aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Olayların kahramanlarının karıştırılmasını engellemek
 - B) Olayların araştırılmasını ve öğrenilmesini kolaylaştırmak
 - C) Olayları yer adlarına göre adlandırmak
 - D) İnsanların geçmişten ders almasını sağlamak
 - E) Olayların gözlemini yapmak
17. Aşağıdaki olaylardan hangisinin oluş zamanı diğerlerine göre daha belirgindir?
- A) Tarihte ilkyazı MÖ 4. bin yılda yazılmıştır.
 - B) Ulusal mücadele 19 Mayıs'ta başlamıştır.
 - C) Atatürk XIX ve XX. yüzyılda yaşamıştır.
 - D) Cumhuriyet 1923'te ilan edilmiştir.
 - E) Yüzyıl Savaşları XIV ve XV. yüzyılda olmuştur.

ÇIKMIŞ SORU

Aşağıdakilerden hangisi, Anadolu medeniyetinin Kuzey Suriye ve Mezopotamya'dan etkilenmesinde ve Anadolu kültürünün çeşitli alanlarda büyük gelişmeler göstermesinde etkili olmuştur?

- A) Asurlular B) Akadlar
C) Elamlılar D) Babililer
E) Persler

LYS - 2014

ÇÖZÜM

Mezopotamya'da kurulan Asurluların kuruldukları bölge, dağlık olduğu için hayvancılık ve ticaretle uğraşmışlardır. Ticaret sonucunda Mezopotamya kültürünü ve çivi yazısını Anadolu'ya taşımışlardır. Böylece Anadolu Medeniyetleri Kuzey Suriye ve Mezopotamya kültüründen etkilenmişler ve Anadolu kültürü de gelişmiştir.

Doğru Cevap A

TEST • 1

- Tarihte bilinen ilk kütüphane aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İskenderiye Kütüphanesi
B) Ninova Kütüphanesi
C) Bergama Kütüphanesi
D) Atina Kütüphanesi
E) Roma Kütüphanesi
- Yunan uygarlığının ticari ilişki sayesinde öğrendiği alfabenin temelini oluşturan alfabe, hangi uygarlığa aittir?**

A) Fenike B) Mısır C) Girit
D) Sümer E) Babil
- İlkçağ'da İyon ve Yunan uygarlığında merkezî devlet anlayışının olmaması, ticaretin gelişmesi ve dinsel baskının olmaması, aşağıda verilenlerin hangisi üzerinde doğrudan bir etki yaratmıştır?**

A) Kanunların yazılı hale gelmesi
B) Bilim ve kültürün gelişmesi
C) Sınıfsal ayrımın ortaya çıkması
D) Kralların güçlenmesi
E) Kısa sürede yıkılmaları
- Perslerin Sus'tan Sardes'e kadar uzanan Kral Yolu'nu yapmalarının amacı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Anadolu'yu ele geçirmek
B) Ege uygarlıklarını sömürmek
C) Ticareti geliştirmek
D) Bilim ve sanatı geliştirmek
E) Göçleri kolaylaştırmak
- Mezopotamya'daki Asurların koloncilik faaliyetleri doğrultusunda Anadolu'da ticari üsler oluşturmaları, aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olamaz?**

A) Bazı malların ihtiyaçtan fazla üretildiğinin
B) Mezopotamya'da gelişmiş uygarlıkların olduğunun
C) Sanayi faaliyetlerinin başladığının
D) Tüccar sınıfının oluştuğunun
E) Medeniyetler arası ilişkilerin geliştiğinin

- Aşağıda verilen kanunların hangisinde cezalar hapis veya öldürme yerine para ile ödenmiştir?**

A) Urgakina Kanunları
B) Asur Kanunları
C) Hammurabi Kanunları
D) Drakon Kanunları
E) On İki Levha Kanunları
- Roma uygarlığı, aşağıdakilerden hangisini geliştirerek günümüzde kullanılabilecek hale getirmiştir?**

A) Sümer Takvimi B) Fenike Alfabeti
C) Babil Kanunları D) Silahları
E) Tarım aletleri
- Tarih yazının icadı ile başlar.**
 - Yazıyı bulan ilk kavim Sümerlerdir.

Yukarıda verilen bilgilerle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Tarih çağlarına giren ilk devlet Sümerlerdir.
B) Sümerler Mezopotamya havzasını, sulama kanalları ile tarıma açtılar.
C) Sümerler yazıya en son şeklini verdiler.
D) Arkeolojik bulgular tarih için yeterli değildir.
E) Anadolu'da Sümer çivi yazısı kullanıldı.
- Sümerler aşağıdaki hangi alanda bir çalışma yapmamıştır?**

A) Hukuk B) Matematik
C) Geometri D) Güneş takvimi
E) Mimari
- İlkçağ'da Akdeniz ve Ege ticaretinin gelişmesine aşağıdaki uygarlıklardan hangisinin katkısı olmamıştır?**

A) Asurlular B) Fenikeliler C) İyonlar
D) Yunanlar E) Frigler

ÖĞRENİYORUZ-UYGULUYORUZ

ÇIKMIŞ SORU

Bir turist rehberinin, Anadolu'da kurulmuş ilk devletler hakkında bilgi verirken aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenmez?

- A) İlk defa parayı kullandıklarını
B) Bereket tanrıçalarına Kibele adını verdiklerini
C) Çok tanrılı inanışlardan dolayı Anadolu'ya "Bin Tanrı İli" dediklerini
D) Ziggurat adlı tapınaklar yaptıklarını
E) Anal adlı yıllıklar tuttıklarını

LYS - 2014

ÇÖZÜM

Yedi katlı inşa edilen okul, tarım ambarı ve rasathane olarak kullanılan Ziggurat adı verilen yapılar Sümerlere aittir. Sümerler Anadolu Devleti değil Mezopotamya'da kurulmuş bir devlettir.

Doğru Cevap D

11. Mısır uygarlığına ait birçok eser günümüze kadar gelebilmiş olmasına karşılık, Mezopotamya uygarlıklarından günümüze fazla eser ulaşmamıştır.
Aşağıdakilerden hangisi bu durumu daha iyi açıklar?
A) Mısır kültürünün Mezopotamya'dan daha ileri olması
B) Mezopotamya ile Mısır arasındaki iklim farkı
C) Mezopotamya'nın çok sık istilaya uğraması
D) Mezopotamya uygarlığının Mısır uygarlığından da eski olması
E) Mısır'da yapılarda taş kullanılırken, Mezopotamya'da kerpiç kullanılması
12. Sümer sitelerini yöneten krallara ne ad verilir?
A) Firavun B) Satrap C) Patesi
D) Sultan E) İmparator
13. Aşağıdaki destanlardan hangisi Sümerlere aittir?
A) Alp-Er Tunga B) Ergenekon
C) Şu D) Gılgamış
E) Oğuz Kağan
14. İlkçağ'da İyonya'da,
• Şehir devletlerinin kurulması
• Demokratik bir yönetim oluşturulması
aşağıdaki gelişmelerden hangisini sağlamıştır?
A) Sınıflı toplumun oluşmasını
B) Özgür düşüncenin gelişmesini
C) Çok tanrılı inancının yayılmasını
D) Ticaretin gelişmesini
E) Savunmanın güçlü olmasını
15. Aşağıdaki devletlerden hangisi İlkçağ'da Anadolu'yu hâkimiyet altına almamıştır?
A) Romalılar B) Sümerler
C) Persler D) Hititler
E) İskender İmparatorluğu
16. Mısırlıların ölümden sonraki hayata inanmaları aşağıdaki hangi alanda çalışma yapmalarında etkili olmamıştır?
A) Ölüleri mumyalamaları
B) Tıp bilimini geliştirmeleri
C) Piramitler yapmaları
D) Astronomi ile uğraşmaları
E) Eczacılık bilimini geliştirmeleri
17. Sümerlerdeki zigguratlar aşağıdaki hangi alanda bir işlev görmüştür?
A) Meclis B) Müze C) Konut
D) Rasathane E) Mahkeme binası
18. "İlkçağ'da yazının geliştirilmesinde atılan önemli adımlardan biri de alfabenin (harf yazısının) bulunmasıdır."
Alfabenin bulunması, geliştirilmesi ve bugün kullandığımız Latin Alfabesi'ne dönüştürülmesinde etkisi olan devletler sırasıyla hangi seçenekte verilmiştir?
A) Fenike – Hitit – Sümer
B) Sümer – Fenike – Yunan
C) Fenike – Yunan – Roma
D) Babil – Yunan – Roma
E) Sümer – Hitit – Helen
19. Mısır'da halk, köleler, çiftçiler, tüccarlar, rahipler, askerler olmak üzere sınıflara ayrılmıştır. Piramidin en üstünde de Firavun bulunurdu.
Bu durum İlkçağ Mısır toplumu için aşağıdakilerden hangisini gösterir?
A) Demokratik yönetim olduğunu
B) Soyluların seçimle belirlendiğini
C) Adalet anlayışının geliştiğini
D) Halk arasında eşitsizlik olduğunu
E) Herkesin özgür olduğunu
20. İlkçağ'da Anadolu'da feodal beyliklerden oluşan birimleri birleştirerek siyasal birlik kuran devlet, aşağıdakilerden hangisidir?
A) Urartular B) Hititler C) Frigler
D) Lidyalılar E) Asurlar

TEST • 2

1. İlk Çağ'da Mısır ve Hitit devletleri arasında Suriye'nin hâkimiyeti için yapılan mücadelede galip gelen olmamıştır. Yapılan mücadelede Mısır kaynaklarında kendi lehlerine abartılırken, Hitit Anaları'nda daha tarafsız olarak ele alınmıştır.

Buna göre, Hitit Anaları, Tarih biliminin aşağıda verilen hangi özelliğine daha çok uygunluk gösterir?

- A) Objektiflik (Nesnellik)
B) Yer ve zaman bildirme
C) Neden - Sonuç ilişkisi
D) İnsan topluluklarının ilişkileri
E) Kaynaklardan yararlanma
2. Nil Nehri'nin akışının düzensiz, taşma zamanlarının belirsiz olması, aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı söylenemez?
- A) Su kanalları ve setlerin yapılmasına
B) Geometri biliminin geliştirilmesine
C) Yazının bulunmasına
D) Güneş yılına dayalı takvimin bulunmasına
E) Astronomi ile uğraşılmasına

3. Asurlulardan aldıkları çivi yazısını kullanan Urartular, kale ve sur mimarisinde de çok gelişmişlerdir. Tarıma elverişli arazilerin az olması ticaret, hayvancılık ve maden işletmeciliğinin temel ekonomi biçimi haline gelmesine neden olmuştur.

Verilen bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisinin doğru olduğu söylenemez?

- A) Toplumların ekonomik yaşam biçimi coğrafi koşullarla yakından ilgilidir.
B) Ticari faaliyetler tarımın gelişmesini engellemiştir.
C) Yerleşik yaşam ve savunma ihtiyacı mimarinin gelişmesine katkıda bulunmuştur.
D) Toplumlar arasında etkileşim yaşanmıştır.
E) Tarım gelirlerinin olmaması başka ekonomik uğraşların gelişmesinde önemli rol oynamıştır.

4. İlk Çağ uygarlıklarından Yunanistan'da bilimsel ve kültürel gelişmelerin yaşanmasında,

- I. özgür düşünce ortamı,
II. demokratik yönetim anlayışı,
III. kentler arasındaki savaşlar

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

5. Hititlerde, devletin yasama gücünü elinde bulunduran kralların yanında, soylulardan oluşan Pankuş adı verilen meclisler de bulunuyordu.

Hititlerdeki bu gelişmenin aşağıdaki durumlardan hangisinin bir göstergesi olduğu söylenebilir?

- A) Laik bir devlet yapısının
B) Merkezîyetçi devlet anlayışının
C) Soylu sınıfın yönetimde söz sahibi olduğunun
D) Tarımsal üretimin gelişmesinin
E) Hititlerde siyasi birliğin sağlanmasının

6. Mezopotamya uygarlıklarından Sümerlerde; Lagaş tanrısının kendisini görevlendirdiğine inanan Kral Urganak tarihî bilinen ilk yazılı yasalarını hazırlayarak kişisel mülkiyeti güvence altına almıştır.

Buna göre,

- I. kralların, egemenlik hakkını tanrıdan aldığı,
II. sosyal sınıf farklılığına son verildiği,
III. özel mülkiyet anlayışının olduğu

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

7. Aşağıdakilerden hangisi Hititlerde merkezîyetçi devlet yapısının güçlenmesini sağlamıştır?

- A) Tavananna'nın da yönetime katılması
B) Medeni Kanunun ilk örneklerini hazırlamaları
C) Kralın yetkilerini sınırlayan bir meclis kurmaları
D) Krala kendisinden sonra gelecek kişiyi seçme yetkisini vermeleri
E) Feodal beyliklerin ortadan kaldırılması

ÖĞRENİYORUZ-UYGULUYORUZ

ÇIKMIŞ SORU

Fırat ve Dicle nehirleri arasındaki verimli tarım havzasını içine alan Mezopotamya'da çok önemli siyasal ve kültürel gelişmelere neden olan uygarlıklar kurulmuştur.

Bu bölgede kurulan uygarlıkların kronolojik sıralaması aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Sümer-Akad-Elam-Babil-Asur
B) Akad-Sümer-Asur-Elam-Babil
C) Babil-Akad-Asur-Sümer-Elam
D) Asur-Elam-Babil-Sümer-Akad
E) Elam-Asur-Akad-Babil-Sümer

LYS - 2015

ÇÖZÜM

Mezopotamya uygarlıklarından;

Sümerler: MÖ 4000 - MÖ 2350

Akadlar: MÖ 2350 - MÖ 2100

Elamlar: MÖ 3000 - MÖ 640

Babiller: MÖ 2100 - MÖ 539

Asurlar: MÖ 2000 - MÖ 609

yıllarında hüküm sürmüşlerdir.

Bu durumda doğru seçenek A seçeneğidir.

Doğru Cevap A

ÖĞRENİYORUZ-UYGULUYORUZ

ÇIKMIŞ SORU

Aşağıdaki İlkçağ uygarlıklarından hangisi çivi yazısını kullanmamıştır?

- A) Fenikeliler B) Asurlular
C) Urartular D) Hititler
E) Sümerler

LYS - 2015

ÇÖZÜM

İlkçağ uygarlıklarından Asurlular, Urartular, Hititler, Sümerler çivi yazısı kullanırken Fenikeliler günümüzdeki Latin alfabesinin de temelini oluşturan 22 harften meydana gelen Fenike alfabesini oluşturmuş ve kullanmışlardır.

Doğru Cevap A

8. İlk Çağ'da, aşağıdaki gelişmelerden hangisi uygarlıkların kuruldukları coğrafyaların uğraş alanlarını da etkilediği yargısına ters düşer?

- A) Maden bölgelerinde yerleşmiş olan Lidyalıların kuyumculukta ileri gitmesi
B) Ticaret yolları üzerinde uygarlık kurmuş olan Frigyalıların tarımla uğraşması
C) Nil Havzası'nda yaşayan Mısırlıların tarımla uğraşması
D) Dicle-Fırat ırmağının bulunduğu bölge olan Mezopotamya'da tarımın başlaması
E) Van Gölü çevresinde bulunan Urartuların tarımsal üretim yapması

9. İlk Çağ'da İyonyada önemli bilimsel çalışmalar yapılmıştır.

Buna göre,

- I. deniz ticaretinin yapılması,
II. Pisagor'un Dünya'nın yuvarlak olduğunu ileri sürmesi,
III. Tales'in Güneş tutulmasını hesaplaması

gelişmelerinden hangileri bu duruma doğrudan bir örnek olarak gösterilemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

10. I. Haçlı savaşları yaşanmıştır.
II. İlk yazılı kanunlar yapılmıştır.
III. Çok tanrılı dinler yaygındır.
IV. Köle emeği kullanımı yaygındır.
V. Bilimin temelleri atılmıştır.

Yukarıda verilenlerden hangisi İlk Çağ'a ait bir özellik değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Anadolu uygarlıklarının Mezopotamya ve Mısır uygarlıklarından etkilendiğine aşağıdakilerden hangisi kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Friglerde madencilik gelişmesi
B) Lidyalıların parayı kullanması
C) Hititlerde çok tanrılı dinlerin varlığı
D) Hititlerin Hiyeroglif ve Çivi yazısının kullanılması
E) İyonların doğrudan demokrasi yönetimini uygulaması

12. • Mezopotamya'da taş az olduğu için yapılar kerpiçten yapılmıştır.
• Çin'de maden azlığı seramik işçiliğini geliştirmiştir.
• Fenikelilerde toprağın verimsizliği deniz ticaretinin gelişmesini sağlamıştır.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Uygarlıkların oluşması ve gelişiminde bölgelerin coğrafi özelliğinin etkili olduğu
B) Uygarlığı yaratan toplumlar aynı ilgi alanlarına yöneldiği
C) Her bölgede mimarinin geliştiği
D) Uygarlıkların birbirinden etkilendiği
E) Yerleşik yaşama geç geçildiği

13. MÖ 900- 600 yılları arasında Doğu Anadolu ve İran'da yaşayan Urartular hayatın ölümden sonra da devam ettiğine inanıyorlardı.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun bir göstergesidir?

- A) Asurlularla mücadele halinde bulunmaları
B) Birden fazla tanrıya inanmaları
C) Değiş - tokuş usulüne göre ticaret yapmaları
D) Mezarlarına çeşitli eşyalar koymaları
E) Dinsel törenler yapmaları

14. Tanrı Krallar tarafından yönetilen eski Mısır'da yüksek bir uygarlık kurulmuş olup bu uygarlık eğitim-öğretim, yazı, mimari, matematik, tıp ve astronomi gibi pek çok alanlarda gelişmiştir. Buna rağmen, uzun süre yazılı hukuk kuralları oluşmamıştır.

Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplumda eşitliğin olması
B) Sınıfların olmaması
C) Firavunun sözlerinin kanun sayılması
D) Diğer medeniyetlerle etkileşimin az olması
E) Bilimsel gelişmelerin yetersiz kalması

TEST • 3

- I. İvriz Kabartmaları
II. Aspendos Tiyatrosu
III. Avgustus Tapınağı

Yukarıda verilen İlkçağ'a ait Anadolu'daki eserlerden hangileri, Romalılar dönemine aittir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III
- Anadolu'da bulunan ilk yazılı kaynaklar, aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İvriz Yazıtları
B) Yazılıkaya Yazıtları
C) Kültepe Tabletleri
D) Kadeş Antlaşması
E) Urartu Çivi Yazısı
- İlkçağ uygarlıklarından hangisi hiyeroglif yazı kullanmıştır?**

A) İyonlar B) Frigler C) Fenikeliler
D) Lidyalılar E) Hititler
- Altın ve gümüş işçiliğinde ileri gitmeleri nedeniyle "bozkırların kuyumcuları" olarak anılan Türk devleti, aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Urartu B) İskit C) Pers
D) Hitit E) Sümer
- Giriş kapısında "bütün tanrılar adına kurulmuş bu kutsal yere, yalnız ölüm tanrısı Hades giremez" yazılan sağlık merkezinin adı nedir?**

A) Asklepiyon B) Bozdoğan
C) Avgustus D) Efes
E) Hattuşaş
- Mezopotamya'da ortaya çıkan ve ölümsüzlüğü arayan bir kralın öyküsünü anlatan, tarihte bilinen ilk destan aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Gilgamiş B) Ergenekon
C) Şu D) Türeyiş
E) Alp-Er Tunga

- Aşağıdaki eserlerden hangisi Roma Dönemi'ne ait değildir?**

A) Agustus Tapınağı
B) Roma Hamamı
C) Aspendos Tiyatrosu
D) Valens (Bozdoğan) Su Kemeri
E) Efes Antik Tiyatrosu
- Aşağıdaki buluşlardan hangisi Çin uygarlığına ait değildir?**

A) Mürekkep B) Pusula
C) Kâğıt D) Çıkrık
E) Matbaa
- Aşağıdaki eserlerden hangisi, Doğu Roma (Bizans) Dönemi'ne ait eserlerden biri değildir?**

A) Ayasofya
B) Aya İrini
C) Yerebatan Sarıncı
D) Efes Meryem Ana Kilisesi
E) Topkapı Sarayı
- Demokratik rejimin ilk örnekleri görüldü.**

 - Bilimsel düşüncenin temelleri atıldı.
 - Tek tanrılı dinler doğmaya başladı

Yukarıda belirtilen gelişmeler tarih çağlarından hangisinin özelliğidir?

A) Ortaçağ B) Yakınçağ C) İlkçağ
D) Yeniçağ E) Cilalı Taş Çağı
- Mezopotamya'da,**

 - toprağın işlenmeye başlanması,
 - hayvanların evcilleştirilmesi,
 - yazının kullanılması

gelişmelerinden hangileri insanların yerleşik yaşama geçmelerinin nedenleridir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

ÖĞRENİYORUZ-UYGULUYORUZ

ÇIKMIŞ SORU

İnsanlar tarihin akışı içinde zaman ölçüsü olarak çeşitli takvimler kullanmıştır.

Takvimin kullanılmasına öncülük eden medeniyetler aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hititler - Romalılar
B) Sümerler - İbraniler
C) Mısırlılar - İbraniler
D) Sümerler - Mısırlılar
E) Asurlular - Romalılar

LYS - 2015

ÇÖZÜM

Takvimin kullanılmasına öncülük eden devletlerden biri Sümerler diğeri ise Mısırlılar'dır. Sümerler Ziggurat adı verilen tapınakların en üst katını rasathane olarak kullanmış ayın ve yıldızların hareketlerin inceleyip ay yılı takvimi hazırlamışlardır. Mısırlıların ise Nil Nehri'nin taşma zamanlarını önceden hesaplama isteği güneş yılı takvimini yapmalarını sağlamıştır.

Doğru Cevap D

ÖĞRENİYORUZ-UYGULUYORUZ

ÇIKMIŞ SORU

Aşağıdakilerden hangisi Zigurat'ın kullanım amaçlarından biri değildir?

- A) Rasathane B) Okul
C) Tapınak D) Saray
E) Tahıl ambarı

LYS - 2016

ÇÖZÜM

Sümerlerde tapınak olarak kurulan Zigguratlar yedi katlı olup aynı zamanda tahıl ambarı, rasathane ve okul olarak da kullanılmıştır.

Doğru Cevap D

12. Aşağıdakilerden hangisi Mezopotamya'ya ait mimari eserlerden biri değildir?

- A) Zigguratlar
B) İskenderiye Feneri
C) Babil Kulesi
D) Babilin Asma Bahçeleri
E) Ninova Kütüphanesi

13. İlkçağ'da Atina'da Klistenes halk meclisini önemli bir kurum haline getirmiş ve sınıf farklılığını ortadan kaldırmaya çalışmıştır.

Klistenes bu çalışmalarıyla, aşağıdakilerden hangisini amaçlamıştır?

- A) Şehir devletlerini birleştirmeyi
B) Demokratik yönetimi güçlendirmeyi
C) Monarşik yönetimi güçlendirmeyi
D) Laik yönetimi güçlendirmeyi
E) Soyluları yönetime katmayı

14. İlkçağ'da İyonya ve Yunanistan'da monarşik yönetimler yıkılarak doğrudan demokrasi yönetimi uygulanmıştır. Fakat köleler ile kadınlara oy kullanma hakkı tanınmamıştır.

Bu bilgilere göre,

- I. İyonya ve Yunanistan bir süre krallıkla yönetilmiştir.
II. Halkın bir kısmı yönetime katılmıştır.
III. Halk arasında eşitlik vardır.

Yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

15. Anadolu uygarlıklarından biri olan Frigler'de öküz öldürmenin ve saban kırmanın cezası ölümdür.

Friglerin bu gibi suçlara ağır cezalar vermelerinin amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halkın güveninin kazanmak
B) Devletin devamlılığını sağlamak
C) Tarımı ve hayvancılığı korumak
D) Ekonomiye canlandırmak
E) Ticareti teşvik etmek

16. • İnsan doğa ilişkisinde insan baskındır.
• Şehir devletleri kurulmuştur.
• Yazılı döneme geçilmiştir.

Yukarıda sözü edilen dönem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kalkolitik Çağ B) Neolitik Çağ
C) Mezolitik Çağ D) Tunç Çağı
E) İlkçağ

17. Efes'ten başlayıp Sard'dan geçerek Mezopotamya'nın önemli ticaret merkezlerine giden ünlü "Kral Yolu" üzerinde kurulan Lidyalılar, Doğu ile Batı arasındaki ticaretin gelişmesini sağlamışlardır. Böylece Lidya çok zengin bir ülke olmuştur.

Bu durumun yol açtığı sonuçlar arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Lidya Devleti'nin bilimsel gelişmelerin öncüsü olmasına
B) Tarihte ilk defa paranın bastırılmasına
C) Ticareti korumak amacıyla sigortacılığın gelişmesine
D) Ticaretin değiş-tokuş esasına dayanmaktan çıkmasına
E) Toplumlar arasında kültürel ilişkinin gelişmesine

18. İyonların Ön Asya'dan gelen ticaret yollarının bitiş noktasında olması, İyonya'da demokrasinin ortaya çıkmasında önemli rol oynamıştır.

Yalnız bu bilgiye bakarak,

- I. Demokratik bir yönetim vardır.
II. Laik bir yönetim vardır.
III. Ticari ilişkiler düşünce hayatının değişmesinde etkili olmuştur.

Yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

19. Bir bölgede yapılan kazılarda,

- I. tarım araçlarının bulunması,
II. tabletlerin bulunması,
III. antlaşma metinlerinin bulunması

durumlarından hangileri tarih devirlerine geçildiğini kanıtlar?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

ÇIKMIŞ SORU

476 yılında Batı Roma Devleti'nin yıkılmasıyla son bulunduğu kabul edilen İlkçağ'da; Sümer, Mısır, Hint, Çin ve Doğu Akdeniz medeniyetlerinin katkılarıyla birçok icat yapılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu dönemdeki icatlardan biri değildir?

- A) Kâğıt B) Yazı
C) Takvim D) Para
E) Barut

LYS - 2016

ÇÖZÜM

Kâğıt, yazı, para, takvim İlkçağ uygarlıkları tarafından bulunmuş ancak barut daha sonra Çin'liler tarafından bulunmuştur.

Doğru Cevap E

TEST • 4

1. İlkçağ'da İyonya ve Yunanistan'da demokrasi yönetimi uygulanmıştır. Fakat kadınlar ve köleler yönetime katılmamıştır. Ayrıca bütün soylular seçme hakkına sahipken, seçilme hakkına en zenginler sahip olmuşlardır.

Bu bilgilere göre,

- I. İnsanlar arasında sınıf farklılığı vardır.
II. Bütün insanlar eşit haklara sahiptir.
III. Yönetme hakkı zenginlere aittir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

2. Mezopotamya'da yazı MÖ 3200 yıllarında kullanılmıştır. Mezopotamya Anadolu'ya çok yakın olmasına rağmen yazı Anadolu'ya bin yıl sonra gelmiştir.

Buna göre İlkçağ ile ilgili olarak;

- I. Toplumlar arasında etkileşim çok zayıftır.
II. Toplumlar kültürel yönden birbirlerinden hiç etkilenmemiştir.
III. Anadolu'da tarih devirleri Mezopotamya'ya göre daha geç başlamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

3. Sümerlerde ibadethanelere gelen ürünlerin kayıtlarının tutulması,

- I. yazının ortaya çıkması,
II. sosyal sınıfların ortaya çıkması,
III. devlet yapısının oluşması

gelişmelerinden hangilerine yol açmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. • Sümerlerin çivi yazısını kullanmaları,
• Fransız Devrimi'nin ulusçuluk düşüncesini başlatması

gelişmelerinin ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tüm insanlığı etkilemeleri
B) İki olayın da olduğu mekânda etkili olması
C) Her iki olayın nedenlerinin benzerlik göstermesi
D) Yazının toplumların hayatında önemli değişiklikleri başlatması
E) Mezopotamya kültürünün tüm dünyayı etkilemesi

5. Anadolu uygarlıklarından İyonlar ve Lidyalılar Fenike Alfabesini kullanmışlardır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisini kanıtlar?

- A) Yazının ilk kez Anadolu'da bulunduğunu
B) Anadolu'da çivi yazısının kullanılmadığını
C) Toplumlar arasında kültürel etkileşim yaşandığını
D) Latin Alfabesine son şeklini Anadolu uygarlıklarının verdiğini
E) Anadolu uygarlıklarının Fenikelileri egemenlik altına aldığını

6. İlkçağ'da,

- Dünya'da ilk yazılı kanunları Sümerlerde Lagas Kralı Urganakına yapmıştır. Bu kanunlarda ağır cezalar öngörülmemiş; güçsüzlerin hakları ve özel mülkiyet korunmuştur.
- Babil Kralı Hammurabi kısasa kısas esasına dayanan kanunları yapmıştır.
- Yunanistan'da ilk kanun yapıcısı olan Dracon çok ağır cezalar öngörmüştür.
- Yunanistan'da Klistenes yaptığı kanunlarla, sosyal sınıf ayırımına son vermeyi amaçlamıştır.

Yukarıda verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Dünya'da ilk yazılı kanunların Sümerlere ait olduğuna
B) Klistenes Kanunlarının demokratik olduğuna
C) Hammurabi Kanunlarında suç işleyene aynı cezanın verildiğine
D) Yunanistan'da yapılan kanunların tümünün eşitlikçi olduğuna
E) Yunanistan'da sosyal sınıfların olduğuna

7. **Aşağıdakilerden hangisi İlkçağ'da Anadolu'da kurulan uygarlıklarla ilgili değildir?**

- A) Pankuş Meclisi
B) Ana Tanrıça Kibele
C) Milet Felsefe Okulu
D) Ziggurat Tapınağı
E) İvriz Kabartmaları

ÖĞRENİYORUZ-UYGULUYORUZ

ÇIKMIŞ SORU

Anadolu; göç ve ticaret yollarının üzerinde bulunması, iki kıtayı birbirine bağlaması, ikliminin elverişli ve topraklarının verimli olması gibi nedenlerden dolayı tarih boyunca birçok kültüre ev sahipliği yapmıştır.

Bu bilgiye göre Anadolu ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yerleşmeye uygun olduğu
- B) Zengin yer altı kaynaklarına sahip olduğu
- C) Kültür etkileşimin yoğun olduğu
- D) Tarıma elverişli olduğu
- E) Jeopolitik konumunun önemli olduğu

LYS - 2016

ÇÖZÜM

Soru kökünden yola çıkacak olursak; Anadolu'nun ikliminin elverişli, topraklarının verimli olması yerleşmeye ve tarıma uygun olduğunu, göç ve ticaret yolları üzerinde bulunması kültür etkileşiminin yoğun olduğunu, iki kıtayı birbirine bağlaması jeopolitik konumunun önemli olduğunu gösterir. Ancak paragrafta verilen bilgilerde zengin yer altı kaynaklarının varlığından bahsedilmemektedir.

Doğru Cevap B

8. Aşağıdakilerden hangisi İlkçağ'daki Anadolu uygarlıklarıyla ilişkilendirilemez?
- A) Anallar
 - B) İvriiz Kabartmaları
 - C) Tapates
 - D) Kadeş Antlaşması
 - E) Ninova Kütüphanesi
9. İlkçağ'da Batı Anadolu'da kurulan medeniyetlerden İyonların uygarlık yönünde daha ileri olmalarında aşağıdakilerden hangisinin etkisi görülmez?
- A) Ön Asya'dan gelen ticaret yollarının birleşme yolu üzerinde olması
 - B) Laik yönetimin olması
 - C) Halk egemenliğinin olması
 - D) Pers hâkimiyetine girmeleri
 - E) Demokrasinin gelişmesi
10. Aşağıdaki uygarlık alanlarının hangisinde yazının kullanılması diğerlerinden önce başlamıştır?
- A) Orta Asya
 - B) Mezopotamya
 - C) Mısır
 - D) Anadolu
 - E) Güney Avrupa
11. Aşağıdakilerden hangisi Sümerlere ait bir özellik sayılamaz?
- A) İlk şehir devletlerini kurmaları
 - B) Tarihin ilk yazılı kanunlarını düzenlemeleri
 - C) Anadolu'da ticaret kolonileri kurmaları
 - D) İlk edebiyat ürünlerini meydana getirmeleri
 - E) Matematik ve astronominin temellerini atmaları
12. Aşağıdaki yerleşim yerlerinin hangisi Anadolu'nun yazılı tarihini aydınlatır?
- A) Hacılar
 - B) Çayönü
 - C) Hattuşaş
 - D) Çatalhöyük
 - E) Alişar
13. Aşağıdakilerden hangisi Mezopotamya Uygarlıklarında devleti yöneten kralların yetkilerinden biri değildir?
- A) Savaşa karar vermek
 - B) Vergi koymak
 - C) Başrahiplik yapmak
 - D) Meclise başkanlık yapmak
 - E) Barışa karar vermek
14. Aşağıdakilerden hangisi Sümerlerin özelliklerinden biri değildir?
- A) Ay yılına dayanan takvimi oluşturmaları
 - B) İlk yazılı kanunları yapmaları
 - C) Tek tanrı düşüncesine sahip olmaları
 - D) Site adında şehir devletleri kurmaları
 - E) Ziggurat adında tapınaklar yapmaları
15. Harf yazısını ilk kullanan uygarlıktır.
- Doğu-Batı arasında ticari etkinlikte bulunmuşlardır.
 - Gemicilik sanatında ileri gitmişlerdir.
- Yukarıdaki bilgiler aşağıdaki İlkçağ devletlerinden hangisine aittir?**
- A) Romalılar
 - B) Sümerler
 - C) Hititler
 - D) Fenikeliler
 - E) Mısırlılar
16. İlk uygarlıkların Anadolu, Mısır ve Mezopotamya'da kurulmasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmamıştır?
- A) Yerleşmeye uygun olması
 - B) Geçiş yolları üzerinde olması
 - C) İklim şartlarının yaşamaya uygun olması
 - D) Tarıma uygun alanların olması
 - E) Tek tanrılı dinlerin ortaya çıkması
17. Aşağıdaki İlkçağ uygarlıklarından hangisi diğerlerine göre daha özgün bir kültür olma özelliğine sahiptir?
- A) Anadolu Uygarlığı
 - B) Mezopotamya Uygarlığı
 - C) Ege Uygarlığı
 - D) Helenizm Uygarlığı
 - E) Mısır Uygarlığı

ÇIKMIŞ SORU

Aşağıdaki Türk devletlerinden hangisi; Çin, Hint ve İran kültürlerinin de etkisiyle İslamiyet öncesi Türk tarihinin kültürel etkinlikler ve gelişmeler yönünden en parlak dönemini oluşturur?

- A) Göktürk B) Uygur
C) Hun D) Avar
E) Hazar

LYS - 2014

Çözüm

Yerleşik yaşama geçmeleri, Mani dinini öğrenmeleri için çok sayıda kitap basmaları (matbaa) kurmaları gibi nedenlerle Türk tarihinin kültürel etkinlikler ve gelişmeler yönünden en parlak dönemini Uygurlar oluşturur.

Doğru Cevap B

TEST • 1

- Maveraünnehr'de fetihlerde bulunan İslam ordularının ilerleyişlerini durdurarak Orta Asya Türklerinin İslamlaşmasını önleyen Türk Devleti, aşağıdakilerden hangisidir?
A) Türgişler B) Karluklar C) Kırgızlar
D) Kimekler E) Sabirler
- Türklerde ilk heykel sanatına ---- döneminde rastlanır. Öldürülen düşmanları temsil eden balballar ve diğer heykeller bulunmuştur. Yukarıda verilen bilgide yer alan boşluğa, aşağıdaki devletlerden hangisinin getirilmesi doğru olur?
A) Büyük Hun B) Uygur
C) Kıpçak D) Oğuz
E) Göktürk
- İslamiyet'ten önce Orta Asya'da kurulan Türk devletlerinin siyasi, sosyal ve ekonomik hayatları hakkında bilgi veren kaynaklar arasında, aşağıdakilerden hangisi yer almaz?
A) Türklere ait destanlar
B) Yazılıkaya ve İvriz Kabartmaları
C) Çin kaynakları
D) Orhun Abideleri
E) Bizans kaynakları
- I. Yenisey Yazıtları
II. Karabalasagun Yazıtları
III. Dede Korkut Hikayeleri
IV. Sine-Uşi Yazıtları
V. Orhun Kitabeleri
Yukarıda verilen eserlerden hangisi Kırgızlara aittir?
A) I B) II C) III D) IV E) V
- İslamiyet'ten önceki Türk devletlerinde Hakan'ın devleti yönetme yetkisini, aşağıdakilerin hangisinden aldığına inanılırdı?
A) Ordu B) Gök Tanrı C) Töre
D) Şaman E) Kurultay

- İslamiyet'ten önceki Türk devletlerinin kısa ömürlü olmalarında,
I. ikili teşkilat,
II. veraset sistemi,
III. kut anlayışı
unsurlarından hangileri etkili olmuştur?
A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I,II ve III
- İslamiyet'ten önceki Türklerde ilk düzenli orduyu kuran devlet-hükümdar eşleştirmesi, aşağıdakilerden hangisidir?
A) Asya Hun – Mete Han
B) Göktürk – Bumin Kağan
C) Avrupa Hun – Atilla
D) II. Göktürk – Kutluk Kaan
E) Asya Hun – Teoman
- Aşağıda verilen Türk devletlerinden hangisinin benimsediği din yanlış verilmiştir?
A) Göktürkler – İslamiyet
B) Uygurlar – Maniheizm
C) Hunlar – Şamanizm
D) Karluklar – İslamiyet
E) Hazarlar – Musevilik
- "Batı Hunlarının neden olduğu Kavimler Göçü Ortaçağ Avrupa tarihinde önemli olayların başlangıcını belirlemiş, özellikle feodalitenin oluşumuna neden olmuştur."
Buna göre, Kavimler Göçü Avrupa toplumlarını hangi alanda etkilemiştir?
A) Ticaret B) Tarım C) Yönetim
D) Mimari E) Hukuk
- Orta Asya Türk devletlerinde sözlü edebi ürünler gelişmiştir. Aşağıdakilerden hangisi bu sözlü ürünler arasında yer almaz?
A) Sav B) Yuğ C) Koşuk
D) Sagu E) Destan

ÖĞRENİYORUZ-UYGULUYORUZ

ÇIKMIŞ SORU

Türkler, 751 yılında Semerkant'ta bir kâğıt yapımevi kurmuşlardır. Burada ipek liflerini tokmaklayarak hamur hâline getirip onu düz yapraklara dönüştürmüşler ve kakat (kakaç) adını vermişlerdir. Bu sözcük, Arapça ve Farsçaya kâğıt olarak geçmiştir.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) İpeğin sadece Türkler tarafından üretildiğine
- B) Türkçenin farklı alfabelerle etkileşim içinde olduğuna
- C) Türklerin Araplardan önce kâğıt yaptıklarına
- D) Türk şehirlerinde mimari örneklerin çok olduğuna
- E) Türklerin kitap basmaya 751 yılında başladıklarına

LYS - 2014

çözüm

Soru kökünün son cümlesinde "Bu sözcük, Arapça ve Farsça'ya kâğıt olarak geçmiştir." denilmiştir. Buradan da anlaşılacağı üzere Türkler Araplardan önce kâğıt yapmışlardır.

Doğru Cevap C

11. İslamiyet öncesi Türk devletlerinin federasyon şeklinde örgütlenmeleri, aşağıdaki sonuçlardan hangisine ortam hazırladığı söylenemez?

- A) Boyların geniş yetkilere sahip olmasına
- B) Merkezi otoritenin zayıf olmasına
- C) Parçalanma riskinin artmasına
- D) Hükümdarın mutlak egemenliğinin azalmasına
- E) Sınırların genişlemesine

12. Uygurların,

- Hayvansal gıdalardan uzaklaşip tarıma yönelmeleri
- Savaşçı özelliklerini kaybetmeleri

gelişmeleri aşağıdakilerden hangisinden kaynaklanmıştır?

- A) Maniheizm ve Budizm'i benimsemeleri
- B) Yazılı hukuka geçmeleri
- C) Mimaride gelişmeleri
- D) Vakıf anlayışını geliştirmeleri
- E) Matbaayı kullanmaya başlamaları

**13. I. Hayvan üslubunun etkili olması
II. Taşınabilir malzeme kullanmaları
III. Kurganlarda eşyalara rastlanması**

İlk Türk devletlerine ait yukarıda verilen özelliklerden hangisi, göçebe yaşamın sanat anlayışına yansımalarının sonucu olarak ortaya çıkmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

14. Orta Asya Türk devletlerini inceleyen bir tarihçi, hangi devletin kendi yazılı kaynaklarından yararlanabilir?

- A) Hun İmparatorluğu
- B) Avrupa Hunları
- C) II. Göktürkler
- D) Avarlar
- E) I. Göktürkler

**15. I. Hayvancılık,
II. ipek ticareti,
III. tarım**

faaliyetlerinden hangileri ilk Türk devletlerinin ekonomik uğraşları arasında gösterilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I,II ve III

16. Mete Han, "Ben Türk oymakları birleştirip, büyük bir devlet ve imparatorluk kurdum. Orduyu onluk sisteme göre düzenledim. Ordum, sayesinde Çin'i vergiye bağladım" demiştir.

Mete Han'ın bu sözlerine bakarak, aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Demokratik bir yönetim kurduğuna
- B) Düzenli ordu oluşturduğuna
- C) Toplumun savaşçı özelliklerini geliştirdiğine
- D) Türklerin birliğini sağladığına
- E) Çin'in Türkler karşısında boyun eğdiğine

17. Aşağıdaki İslamiyet'ten önceki Türk devletlerinden hangisi, sosyal yaşam açısından diğerlerinden farklılık gösterir?

- A) Asya Hun
- B) Avrupa Hun
- C) Uygurlar
- D) Göktürkler
- E) II. Göktürkler

18. I. Yazısız hukuk kuralıdır.

II. Gelenek-göreneklerden oluşur.

III. Uygulaması kadılar tarafından yapılır.

Bu bilgilerden hangisi töre ile ilgili doğru bir bilgi değildir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

TEST • 2

1. Aşağıdakilerden hangisi Hunların özelliklerinden biri değildir?

- A) Orta Asya'daki Türkleri ilk kez bir çatı altında toplanmaları
 B) Çin'i vergiye bağlamaları
 C) Avrupa'da ve Asya'da devlet kurmaları
 D) Türkleri siyasi ve askeri alanlarda kurum-sallaştırdıkları
 E) Türk tarihini aydınlatan ilk yazılı belgeleri bırakmaları

2. Uygurlar, Şamanizm inancını terk edip Maniheizm ve Budizm dinlerini benimsemeleri sonucunda, birçok şehirde manastırlar yapmışlardır.

Buna göre Uygurlarla ilgili,

- I. dinlerini değiştirdikleri,
 II. yerleşik yaşama geçtikleri,
 III. Türklük özelliklerini kaybettikleri

değerlendirmelerden hangileri söylenmez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) I ve III E) II ve III

3. Orta Asya Türklerinin kullandığı takvim, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Celali Takvim B) Miladi Takvim
 C) Rumi Takvim D) Hicri Takvim
 E) On İki Hayvanlı Takvim

4. Türk devletlerinde ülke Doğu-Batı diye ikiye ayrıldı. Hakan ülkenin Doğu bölümünde otururdu. Batı'yı da "yabgu" unvanıyla hükümdarın kardeşi yönetirdi.

Türk devletlerinde görülen bu sistem, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İkili Teşkilat B) Onlu sistem
 C) Veraset sistemi D) İktâ sistemi
 E) Tımar sistemi

5. İlk Türk devletleriyle ilgili,

- I. Kurultay,
 II. Töre,
 III. Atalar kültü

gibi durumlardan hangileri devlet yönetimiyle ilgilidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) I ve II E) I ve III

6. İslamiyet öncesi Türk devletlerinin kısa zamanda yıkılmasında, aşağıdakilerden hangisi etkili olmamıştır?

- A) Taht kavgaları
 B) Çin baskısı
 C) Merkezi yapının zayıf olması
 D) Boylar federasyonu halinde örgütlenmesi
 E) Askeri alanlarda gelişmemiş olmaları

7. • Hz. Osman Dönemi'nde, İslam orduları ile savaştılar.
 • Kafkaslarda kürk, balmumu ve ipek ticareti ile uğraştılar.

Sözü edilen Orta Asya Türk boyu, verilenlerden hangisidir?

- A) Avarlar B) Türgişler C) Karluklar
 D) Hazarlar E) Sabarlar

8. İlk Türk devletlerindeki hukuk sistemi için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Siyasi konularda yargu denilen bir yüksek mahkeme bakardı.
 B) Suçlar, ağır ve hafif olmak üzere ayrılırdı.
 C) Hapis cezaları kısıdır.
 D) Yazılı hukuk Uygurlarda gelişmiştir.
 E) Hukuk dine dayanır.

9. Aşağıdakilerden hangisi, Töre hakkında doğru bir bilgi değildir?

- A) Kurultay kararıyla değiştirilebilir.
 B) Kağan dahil herkes uymak zorundadır.
 C) Zamana ve çevre şartlarına göre yeni düzenlemeler yapılabilir.
 D) Eski Türk örf ve geleneklerinden oluşur.
 E) İslamiyet'ten sonra tamamen ortadan kalkmıştır.

ÖĞRENİYORUZ-UYGULUYORUZ

ÇIKMIŞ SORU

İlk Türk devletlerinde toy adı verilen meclislerde; devlet meseleleri görüşülür, dinî tören, yarışma ve çeşitli eğlenceler yapılır, toyların sonlarında da halkın katıldığı şöenler, ziyafetler düzenlenirdi.

Buna göre toylarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Boylar arasında kaynaşmanın amaçlandığına
 B) Sosyal ve kültürel konuların karara bağlandığına
 C) Hükümdar kararlarının bağlayıcı olduğuna
 D) Devletin üst düzey yöneticilerinin de katıldığına
 E) İnanç sistemlerini olumlu etkilediğine

LYS - 2016

ÇÖZÜM

Kurultay (toy) kararları hükümdarın onayına sunulur ve hükümdar onayladıktan sonra yürürlüğe girerdi. Fakat soruda böyle bir bilgi verilmemiştir.

Doğru Cevap C

ÖĞRENİYORUZ-UYGULUYORUZ

ÇIKMIŞ SORU

İlk Türk devletleri konusunun işlendiği derste Erhan Öğretmen öğrencilerine şu bilgileri vermiştir:

- Kırgızların saldırısı üzerine Ötüken'i terk edip güneye göçtüler.
- Böğü Kağan Dönemi'nde Maniheizm dinini kabul ettiler.
- Matbaanın Avrupa'ya gidişinde rol oynadılar.

Buna göre Erhan Öğretmen, öğrencilerine aşağıdaki Türk devletlerinin hangisi hakkında bilgi vermiştir?

- A) Uygurlar B) Göktürkler
C) Kumanlar D) Karahitaylar
E) Hazarlar

LYS - 2016

ÇÖZÜM

Karluk ve Basml Türkleriyle ittifak kuran Uygurlar II. Göktürk Devleti'ni yıkmış ve önce Ötüken sonra da Karabalasagun'u başkent yaparak devletlerini kurmuşlardır. Bilinen ilk hükümdarları Kutluk Bilge Kül Kağan olan Uygurlar Böğü Kağan tarafından düzenlenen Tibet Seferi ile Maniheizm'le tanışmış ve yine Böğü Kağan zamanında bu dini devletin resmi dini yapmışlardır. 14 - 18 harfli alfabe ve tahta kalıplar oluşturarak matbaa yapmışlar ve bunun Avrupa'ya gidişinde rol oynamışlardır. 840 yılında Kırgız saldırıları sonucunda Ötüken'i terk etmek zorunda kalan Uygurlar yıkılmıştır.

Doğru Cevap A

10. Orta Asya Türk devletlerinde görülen geleneksel göçebelik ve hayvancılık, yaşam biçimine ters düşen devlet hangisidir?

- A) Göktürkler B) Uygurlar
C) Avarlar D) Karahanlılar
E) Hunlar

11. I. Ekonominin hayvancılığa dayanması,
II. Konargöçer bir yaşam sürdürmeleri,
III. Sürekli Çin ve Moğol baskılarıyla karşılaşmaları

Orta Asya Türk devletlerinin yukarıdaki özelliklerinden hangilerinin, iklim şartları ile ilişkilendirilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I,II ve III

12. İlk Türk devletlerinde,

- I. Boyların kendi beylerinin başkanlığında sosyal, ekonomik ve idari bir teşkilata sahip olması,
II. Devletin, Doğu-Batı diye ikiye ayrılarak yönetilmesi,
III. Kurultayın Kağan'ı seçme ve denetleme yetkisinin olması

gibi özelliklerden hangileri merkezîyetçi yapının zayıf olduğunu gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

13. İslamiyet'ten önceki Türk devletlerinin,

- I. taşınabilir eşyalardan sanat eseri bırakmaları,
II. tarım ürünleri ve giyim eşyası satın almaları,
III. İpek Yolu için savaşmaları

gibi özelliklerden hangileri bu devletlerin göçebe bir hayat sürdürdüklerinin göstergesi olabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

14. Aşağıda verilen yerlerden hangisi Orta Asya'da Türklerin yaşadığı kültür merkezlerinden biri değildir?

- A) Anav kültürü B) Kültepe kültürü
C) Karasuk kültürü D) Andronova kültürü
E) Afenesyevo kültürü

15. Türklerin Orta Asya'dan çeşitli yerlere göçmelerinde,

- I. iklim koşullarının elverişsizliği,
II. İslamiyet'i geniş coğrafyalara yaymak istemeleri,
III. Türklerin ticaret yollarını ele geçirme istekleri

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I,II ve III

16. XIII. yüzyılın başlarında, Moğollara boyun eğerek siyasi egemenliğini kaybeden, XIX. yüzyılda Rusların egemenliğine giren, dünyanın en uzun destanı olarak bilinen Manas Destanı'na sahip olan Orta Asya Türk Devleti, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kumanlar B) Macarlar
C) Kırgızlar D) Sibirler
E) Peçenekler

17. İslamiyet öncesi Türklerde boyların olması, Türk devletlerinin,

- I. federatif,
II. merkezîyetçi,
III. demokratik

özelliklerinden hangisine sahip olduğunu gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I,II ve III

18. I. Köleliğin olmaması,
II. Ekonominin hayvancılığa dayanması,
III. Uzun süreli hapis cezalarının uygulanmaması

Yukarıda verilenlerden hangisi, İslamiyet öncesinde Türklerin toprağa bağlı olmalarının sonucunda ortaya çıkmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I,II ve III

TEST • 3

- Bugün Türkmenistan, İran, Irak, Suriye, Azerbaycan, Türkiye, Kıbrıs ve Balkanlarda yaşayan Türklerin ataları olan Orta Asya Türk topluluğu aşağıdakilerden hangisidir?
A) Avarlar B) Oğuzlar C) Türgişler
D) Kıpçaklar E) Kırgızlar
- Orta Asya'da Kutluk Devleti'ne son vererek 745'de devlet kuran Türk topluluğu aşağıdakilerden hangisidir?
A) Uygurlar B) Hunlar C) Avarlar
D) Karahanlılar E) Gazneliler
- İslamiyet öncesi Türklerin en önemli geçim kaynağı hayvancılıktır.
Aşağıdakilerden hangisi bu durumun nedenlerinden biridir?
A) Çin ile mücadele etmeleri
B) Taşınabilir sanat eserleri yapmaları
C) Tarım alanlarının sınırlı olması
D) Ticareti bilmemeleri
E) Yarı göçebe yaşamaları
- İslamiyet öncesi Türk devletlerinde ülkenin hanedan üyelerinin ortak malı sayılması ve konar-göçer yaşam, Türklerde aşağıdakilerden hangisinin ortaya çıkmasını engellemiştir?
A) Hayvancılığın gelişmesinin
B) Boylar halinde örgütlenmenin
C) Sınıf farklılıklarının
D) Savaşçı özelliklerinin
E) Dini inançların
- Hazarlar diğer Türk devletlerinden farklı olarak bir dönem paralı askerlerden oluşan bir ordu kurmuşlardır.
Hazarlardaki bu uygulama,
I. ticari ilişkiler sonucu zenginleşme,
II. Türklük özelliklerini kaybetme,
III. İslamiyet'in etkisinde kalma durumlarından hangileriyle doğrudan ilgilidir?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I,II ve III

- Aşağıdakilerden hangisi yerleşik yaşamın Uygurlara getirdiği sonuçlardan biri değildir?
A) Taht kavgalarının artması
B) Ticaretin gelişmesi
C) Büyük şehirlerin kurulması
D) Mimari eserler yapılması
E) Tarıma önem verilmesi
- Uygurların,
I. mimari,
II. yazı,
III. matbaa alanlarının hangilerinde bir çalışma yaptığı söylenebilir?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I,II ve III
- Kök Türk Devleti, Sasanilere karşı Bizans ile ittifak kurmuş, Akhunların yıkılışında etkili olmuş, Çin ile mücadele etmişlerdir.
Göktürk Devleti'nin bu politikasının amacı aşağıdakilerden hangisidir?
A) Tarımsal üretimi artırmak
B) Türk birliğini sağlamak
C) Türk kültürünü başka toplumlara benimsetmek
D) İslamiyet'i yaymak
E) İpek Yolu'nun denetimini sağlamak
- Orta Asya Türk toplumlarında sosyal düzen ve yaşayışı düzenleyen kanunlar, aşağıdakilerden hangisine dayanmaktadır?
A) Dinsel kurallara
B) Hükümdarların buyruklarına
C) Toplumun törelerine
D) Kurultay'ın kararlarına
E) Boy beylerinin kararlarına
- Orta Asya Türklerinin çoğu yarı göçebe bir yaşam tarzı sürdürmüşlerdir.
Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
A) Hayvancılıkla uğraşmaları
B) Boy örgütlenmesinin olması
C) Ülkenin hükümdar ailesinin ortak malı olması
D) Mimari eserler yapamamaları
E) Çin ile mücadele halinde olmaları

ÖĞRENİYORUZ-UYGULUYORUZ

ÇIKMIŞ SORU

Orhun Yazıtlarındaki Türkçede yabancı dil öğelerinin oranı çok azken Uygurlar Dönemi metinlerinde bu oranın arttığı görülmüştür.

Bu durumda aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylemez?

- Kültürel ilişkilerin artmasının
- Türkçe kurallar çerçevesinde sözcükler türetilmesinin
- Farklı dinlerin benimsenmesinin
- Yabancı dillerin Uygur Türkçesine çevrilmesiyle yeni terimlerin girmesinin
- Uygur ülkesinde ticaretin artmasının

YGS - 2012

ÇÖZÜM

Uygurlar'ın Maniheizm ve Budizm dinlerini benimsemeleri farklı kültürlerle etkileşim yaşadıklarını gösterir. Ayrıca ticari ilişkiler de farklı kültürlerle etkileşime neden olmuştur. Farklı kültürlerle etkileşim yaşanması dilde de değişime ve etkileşime neden olur ve dolayısıyla farklı dillerde sözcüklerin kullanımı artar.

Doğru Cevap B

ÖĞRENİYORUZ-UYGULUYORUZ

ÇIKMIŞ SORU

Ticaret yollarından biri olan İpek Yolu'nun tarih boyunca farklı güzergâhlar izlemesinde aşağıdakilerden hangisinin etkisi olduğu savunulabilir?

- A) Egemen güçlerin değişmesinin
B) Kabileler arasında kültür farklılıkları olmasının
C) İpeğin ticari bir değişim aracı olarak kullanılmasının
D) Ticari malların Avrupa'ya götürülmesinin
E) Kervan ticareti yapılmasının

ÖSS - 2007

Çözüm

İpek Yolu'na hakim olan devletler ekonomik olarak güçlenip Orta Asya siyasetinde de söz sahibi olmuştur. O nedenle birçok devlet İpek Yolu'na hakim olma-ya çalışmış ve bazen de güvenlik ve ticareti kolaylaştırmak için güzergah değiştirmişlerdir. Böylece İpek Yolu zaman zaman farklı güzergahlar izlemiştir.

Doğru Cevap A

11. **Orhun Kitabeleri'nde**, "Hükümdarların halka hesap verdiği ve halkın istemeyeceği herhangi bir şeyin hükümdarlar tarafından yapılmadığı" belirtilmektedir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisini kanıtlar niteliktedir?

- A) Kut inancının varlığını
B) Demokratik yönetim anlayışının olduğunu
C) Federal yönetim olduğunu
D) Halkın hükümdarı seçebildiğini
E) Ülkenin yönetim birimlerine ayrıldığını

12. **Uygurlarda,**

- I. tarım araçlarının yapılması,
II. sulama kanallarının yapılması,
III. el değirmenlerinin yapılması

çalışmalarından hangileri yerleşik yaşama geçtiklerinin doğrudan kanıtı olamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

13. Yapılan kazılarda Orta Asya Türklerine ait mezarlarda (kurganlarda) altın ve gümüşten yapılmış süs eşyalarıyla, bakır ve demirden yapılmış silahlara rastlanmıştır.

Buna göre,

- I. Ölümünden sonra yaşama inanmışlardır.
II. Madenleri işlemeyi öğrenmişlerdir.
III. Tek tanrı anlayışı vardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

14. Kök Türklere kadar Türkler hakkındaki bilgiler Çin kaynaklarından elde edilmektedir.

Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yerleşik yaşama geçmemeleri
B) Tarımla uğraşmamaları
C) Çin ile savaş halinde olmaları
D) Kendi yazılarını geç oluşturmaları
E) Siyasi birliğin olmaması

15. **Orhun Kitabeleri'nde** "Bizler Çin egemenliğine girmektense ölmeyi yeğleriz" **denilmektedir.**

Bu durum Türklerle ilgili aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Dayanışmanın olduğunun
B) Siyasi birliğin sağlanmadığının
C) Bağımsız yaşamayı her şeyden üstün tuttuklarının
D) Veraset anlayışının olmadığını
E) Çin ile asla dostluk kurulamayacağını

16. **Aşağıdakilerden hangisi Türk topluluklarından biri değildir?**

- A) Peçenekler B) Oğuzlar
C) Hazarlar D) Franklar
E) Avarlar

17. Orta Asya'da Türk devletlerinde boy beylerinin de katıldığı Kurultay Meclisi bir karar organı olmaktan çok danışma organı görünümündedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun kanıtıdır?

- A) Toplantılara hükümet üyelerinin de katılımı
B) Hükümdarın başkanlığında toplanması
C) Kararlarının hükümdar tarafından onaylanmadan yürürlüğe girmemesi
D) Hükümdarın eşinin de Kurultay'a katılması
E) Savaş ve barış kararı olması

18. **İslamiyet'ten önceki Türklerde Kut inancı vardır. Bu inanca göre,** "Gök Tanrının Türk hükümdarlarına bütün dünyayı yönetme" **görevi verdiğine inanılırdı.**

Aşağıdakilerden hangisi bu inancın bir sonucudur?

- A) Boylar halinde yaşamaları
B) Egemenlik alanlarını genişletmeleri
C) Kurultay meclisinin olması
D) Türk devletlerinin çabuk yıkılması
E) Hükümdarın yetkilerinin törelerle sınırlandırılması

ÇIKMIŞ SORU

Selenga Nehri ile Baykal Gölü kıyılarında yapılan kazılarda, Hunlar döneminde yapılmış;

- I. Sulama kanalları
- II. Tahıllarını saklamak için özel olarak açılmış çukurlar
- III. Tahılları öğütmek için kullanılan taşlar
- IV. Saban demirleri ve oraklar bulunmuştur.

Bu buluntulardan hangileri, Hunlar döneminde tarım yapıldığının doğrudan kanıtıdır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve III D) I ve IV
E) II, III ve IV

ÖSS - 2001

ÇÖZÜM

İnsanlar başka bölgelerden tahıl ürünleri alıp çukurlarda - depolarda saklayabilir, değirmenlerde öğütebilirler. O nedenle II ve III. öncülde verilenler ticari ilişkilerin sonucu da olabilir. Ama sulama kanalı ve tarım aletleri tarımın yapıldığının doğrudan kanıtıdır.

Doğru Cevap D

TEST • 4

1. Orhun Kitabeleri'nde yer alan "Açları doyurdum, çıplakları giydirdim, halkımı kimseye muhtaç etmedim" ifadesi Kök Türklerle ilgili,
 - I. sosyal devlet anlayışı,
 - II. egemenliğin tanrısal nitelikli olması,
 - III. toplumsal disiplinin töreyle sağlanması**durumlarından hangilerinin varlığını kanıtlar?**

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I,II ve III
2. MÖ VIII. yüzyıla ait olan Kök Türklerin Orhun yazıtları, Türk tarihine ait Türkçe yazılmış ilk yazılı edebi eserlerdir.
 Bu durum aşağıdakilerden hangisini gösterir?

A) Kök Türklerin ulusal özelliklerini ve dillerini koruduklarını
B) Türklerin kendi alfabelerinin olmadığını
C) Türklerin Müslümanlığı geç benimsediğini
D) Türk edebi eserlerinin Çin'den alındığını
E) Türk kültürünün diğer kültürlerden etkilendiğini
3. **Aşağıda verilen Türk devletleri incelendiğinde, hangisinin Türk dilinde yazılmış kaynaklara rastlamak mümkün değildir?**

A) Hunlar B) Göktürkler
C) Uygurlar D) Karahanlılar
E) Selçuklular
4. Orta Asya Türlerinde hükümdar ailesini bütün erkek üyelerinin hükümdar olma hakkı vardır.
 Bu durum,
 - I. taht kavgalarının yaşanması,
 - II. gücü olanın tahta geçmesi,
 - III. Türk devletlerinin kısa sürede parçalanması**durumlarından hangilerine neden olduğu söylenebilir?**

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I,II ve III

5. Uygurlar değişik dinlere mensup insanları ibadetlerini yerine getirmede özgür bırakmışlardır.
 Buna göre,
 - I. şehirlerde Mani, Budha, Hristiyan mabet ve manastırların yan yana olması,
 - II. tek tanrı inancında olanların sayısının az olması,
 - III. mimarlık sanatının gelişmesi**olgularından hangileri bu durumu kanıtlayan bir örnek olabilir?**

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III
6. Orta Asya'da kurulan ilk Türk devletlerinde, ülke hükümdar ailesinin ortak malı sayılırdı. Hükümdarın ölümü durumunda aileden kimin hükümdar olacağı belli olmadığından taht kavgaları yaşanırdı.
 Bu durum aşağıdakilerden hangisine neden olmuştur?

A) Devletlerin parçalanmasına
B) Ülke ekonomisinin güçlenmesine
C) Fetihlerin artmasına
D) Dış saldırıların durmasına
E) Merkezi yönetimin güçlenmesine
7.
 - I. Budizm'i benimsemişlerdir.
 - II. Ondört harften oluşan alfabeleri vardır.
 - III. Yerleşik yaşama geçip mimari eserler yapmışlardır.**Temel özellikleri verilen Türk topluluğu aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Göktürkler B) Kırgızlar
C) Uygurlar D) Hunlar
E) Hazarlar
8. Uygurlardan önce kurulmuş olan Türk devletlerinde tarım fazla gelişmemiş, mimari eser yapılmamıştır.
 Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Fetihçi politika izlenmesi
B) Ekonomilerinin hayvancılığa dayanması
C) Gök Tanrı inancının var olması
D) Veraset sisteminin uygulanması
E) Federatif yönetimin olması

ÖĞRENİYORUZ-UYGULUYORUZ

ÇIKMIŞ SORU

Aşağıdakilerden hangisi, İslamiyet öncesi Türklerde gök bilimi alanında bilgi birikimi olduğuna kanıttır?

- A) On iki hayvanlı takvimin oluşturulması
B) Tötö Kanalı'nın açılması
C) Balbalların dikilmesi
D) Orhun Kitabelerinin yazılması
E) Balık adı verilen şehirlerin kurulması

LYS - 2001

Çözüm

On iki hayvanlı takvim güneş yılı temel alınarak hazırlanmış, bir yıl 12 aya bölünmüştür. Bu da İslamiyet öncesi Türklerin astronomi-gök bilimi alanında çalışma yürüttüğünü gösterir.

Doğru Cevap A

9. Eski Türklerde sözlü edebiyat ürünleri olarak,

- ölen büyükler için "sagular",
- savaşlarda ve avlarda müzik eşliğinde söylenen "koşuklar",
- yaşanan olaylardan çıkarılan dersler niteliğindeki "savlar" görülmektedir.

Buna göre İslamiyet öncesi Türk Edebiyatı'nın aşağıdakilerden hangisini yansıttığı söylenebilir?

- A) İmparatorluk anlayışının üstünlüğünün
B) Yaşam tarzlarını
C) Bireyselliğin önemli olduğunun
D) Dinsel esasların geçerliliğinin
E) Yazılı hukukun varlığını

10. Türklerde ölülerin gömüldüğü mezarlara kurgan denilmiştir. Kurganlardan kılıç, süngü, bıçak ve balta gibi kişisel silahlar çıkmaktadır. Bunun yanında atların sahibiyle, kağanların da cariyeleriyle birlikte gömüldüğü bilinmektedir.

Buna göre,

- I. ölümden sonra yaşam (ahiret) inancının olduğu,
II. madeni eşyalar kullanıldığı,
III. demokratik bir yönetim olduğu

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

11. Hazar Türkleri, Budizm, Şamanizm, Hristiyanlık gibi birçok dini benimsemişlerdir.

Hazarların farklı dinleri benimsemelerine rağmen halkın barış içinde bir arada yaşaması aşağıdakilerden hangisini gösterir?

- A) Kültürel etkileşime kapalı olduklarını
B) Ticarete önem verdiklerini
C) Toleranslı bir yönetimin uygulandığını
D) Egemenlik alanlarının genişlediğini
E) Devletin resmi dininin Hristiyanlık olduğunu

12. Aşağıdakilerden hangisi İslamiyet öncesi Türk devletlerinde hükümdarlara verilen unvanlardan biri değildir?

- A) Yabgu B) Hakan C) Han
D) Sultan E) Kağan

13. Uygurların,

- I. mimari eserler yapmaları,
II. Uygur Alfabesini kullanmaları,
III. Budizm ve Maniheizm dinine ait terimlerin Türkçe karşılığını kullanmaları
- durumlarından hangileri milli benliklerini koruduklarının göstergesidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

14. Dünya'da ilk yazı MÖ 3500 yıllarında kullanılmışken, Türklerin ulusal alfabeleriyle yazdıkları ilk belge MS VIII. yüzyılda yazılan Orhun Yazıtları'dır.

Bu durum Türklerle ilgili aşağıdakilerden hangisini kanıtlar?

- A) Bilimsel çalışmalar yaptıklarını
B) Gök Tanrıya inandıklarını
C) Yazıyı diğer uygarlıklardan sonra kullandıkları
D) Çinin egemenliğinde yaşadıklarını
E) Diğer toplumlara kültürel yönde etkilediklerini

15. Aşağıdaki terimlerden hangisi Orta Asya Türk topluluklarının özellikleri için kullanılmaz?

- A) Putperestlik B) Göçebe yaşam
C) Kurultay D) Bozkır kültürü
E) Hayvancılık

16. Orta Asya Türk devletlerinde askeri bir disiplin egemendir. Bunun sonucu olarak ordu-millet anlayışı oluşmuştur. Her erkek ve kadın asker sayılır, toplumda her an savaşa hazır bir ordu özelliği taşırdı.

Buna göre Orta Asya Türk devletleri için,

- I. Askeri temellere dayanmıştır.
II. Paralı ordu oluşturulmuştur.
III. Halk ülke savunmasına katılmıştır.
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III